Nr. 129 (15.208). Lwów, piątek 9. czerwca 1939. Rok LX.
Ч. 129 (15.208). Львів, пятниця 9. червня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.
DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція и Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-11
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.060
„ Банку Чеських Легій Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Конфіската „Діла".

Вчорашне (128) число „Діла" підпало конфіскаті за (подаємо як у рішенні львівського городського старости) вістки п. н. „Далі припиняють діяльність українських установ" від слів „Є це в..." до слів „до міністерства" і „Зі судової салі" за речення між словами „кари на 3 роки" та „у вівторок 6. ц. м.". Поліція забрала видрукований наклад ми видали другий наклад.

Сутички в Манджурії не вгавають.

ТОКІО, ПАТ. Вночі з понеділка на вівторок, на підставі вісток, що прийшли із північно-східної Кореї, в полудневій Манджурії, між місцевостями Тунва й Тієнтао прийшло до бою між манджурським гарнізоном з Тунва та групою 40 узброєних людей, яких агенція Домеї називає бандитами. В тому бою згинули 12 японських вояків, в тому один поручник, ранених було 20, у тому теж один поручник.

Чемберлен дав неясну відповідь про англійсько-совітські переговори.

АНГЛІЯ ГОТОВА БОРОНИТИ СССР.

ЛЬОНДОН, 7. 6. ПАТ. Чемберлен заявив сьогодні в палаті громад, що з причин відомих палаті, він не може дати сьогодні інформації щодо переговорів у справі порозуміння між Великою Британією, Францією та Совітами. Одначе осягнено таку стадію, яка дає змогу доповнити заяву, що її зложив премієр 24. м. м. З останньої обміни думок виходить, що осягнено порозуміння у справі головних точок. Британський уряд готов заключити порозуміння на підставі повної взаємности. Він теж натякнув совітському урядові, що готов без застережень прилучитися до становища французького уряду та дати Совітам повну військову підтримку на випадок якоїнебудь агресії, що втягнула б їх у війну з європейською державою. Три держави не мають наміру обмежувати порозуміння до агресії на їх території.

У відповіді на інтерпеляцію Грінвуда премієр Чемберлен відповів, що представник британського уряду, який виде до Москви, не буде членом британського уряду. Льондонські політичні кола здогадуються, що до Москви поїде вести далі переговори разом з амбасадором Сідсом Віліям Стренг, шеф департаменту Середущої Европи в англійськім міністерстві закордонних справ.

Ройтер дістав знов вістку з Москви, що англійський амбасадор Сідс занедужав там на инфлуенцу.

Вінці від „приятелів італійців".

ЛЬОНДОН, ПАТ. У каплиці воєнної маринарки в Девенпорт відбулося жалібне богослуження за жертви, які згинули в катастрофі підводного човна „Тетіс". В Біркенгід десятки тисяч осіб брали участь у поминальному богослуженні, яке відбулося під голим небом. У той сам час із літаків скинули на місці катастрофи поверх 400 вінців. Серед них звертали на себе уваги вінці від французької маринарки, бразилійської та вінець із стяжками в італійських барвах, на якому був напис: „від приятелів італійців".

Реконструкція мадярського уряду?

БУДАПЕШТ, ПАТ. В урядових колах розійшлися поголоски, що небавом прийде до зміни в мадярському уряді. Одначе ті зміни не прийдуть швидше, заки не устійниться уклад сил у парляменті, що залежне від становища урядової партії.

Стріча Мусолінія з Ґен. Франком?

РИМ. Тутешні еспанські кола оцінюють скептично поголоски про те, що вислідом еспанських відвідин мін. Сунера буде союз між Італією та Еспанією. На думку тих кол, підчас відвідин Сунера обговорено проект стрічі Мусолінія з Ґен. Франко.

Швеція та Фінляндія займають протисовітське становище.

СТОКГОЛЬМ, 7. 6. Сюди прибув літаком із Москви шведський посол при совітському уряді Вінтер, якого відкликав мін. Сандлер, щоб подати йому інструкції у справі Аляндських островів.

Одночасно подають, що совітський уряд візвав теж до Москви свого посла зі Стокгольму, яким є п-і Колонтай.

Фінляндський міністер оборони Нюкачен покинув разом із старшинами, які його супроводили, Стокгольм. Політичні кола пояснюють той факт, як демонстрацію закріплення військової співпраці між Швецією та Фінляндією. Така співпраця мала би охороняти невтральність північних держав. Заповідження великих замовлень, що їх Фінляндія замовить у Швеції, мало би бути свого роду здементуванням вісток про здогадну технічну допомогу Німеччини, при укріпленню та узброєнню Аляндських островів. **На тій підставі, що фінляндського міністра супроводили 2 старшини фінляндського генерального штабу, здогадуються, що у Стокгольмі відбулися теж наради між представниками ґенеральних штабів обох держав.**

СТОКГОЛЬМ. Обі палати Рікстаґу ухвалили остаточно додаткові кредити 70 мільйонів корон на закуп воєнних матеріялів. З того 13 мільйонів призначують на закуп протилетунських гармат.

Колишній командант шведської військової маринарки, адмірал де Шамп заявив представникам часопису „Афтонблядт", що Швеція потребує 6 нових воєнних кораблів, всякої місткости, щоб боронити свою невтральність. Швеція має в тому випадку вільні руки, тому що з Рікстаґу взяли назад внесок на ратифікацію морської умови з Англією. Адмірал закликає, щоб справу дозброєння Швеції на морі поладнано на найближчій надзвичайній сесії, яку скличуть у звязку з аляндською справою.

Ціла шведська преса приносить сьогодні зміст вчорашнього експозе фінляндського міністра закордонних справ Еркко, підкреслюючи в наголовках, що Фінляндія не потребує гарантій 3 держав та що становище Совітів в Аляндській справі незрозуміле. Крім того шведські часописи підкреслюють ще й те місце, в якому мін. Еркко говорив про рішучу волю Фінляндії співпрацювати з північними державами.

Югославія заключить союз з державами осі?

РИМ, 7. 6. Стефані подає, що Югославія запробувала головні засади осі і в найближчому часі заключить із Римом та Берліном відповідні умови. В Римі кажуть, що Югославія виступить уже небавом із Ліги Націй, приступить до протикомінтернівського пакту, зірве з балканською антантою та звяжеться з Мадярщиною.

МОСКВА, ТАСС покликуючися на французькі джерела твердить, що з нагоди побуту регента Павла в Берліні, підготовлено вже тайну умову, яка між іншим передбачує військовий союз Риму, Берліну й Білгороду. Такий союз має заключити або небавом заключить із державами осі Еспанія.

БЕРЛІН, ПАТ. Переговори, що їх вела югославська господарська делегація з представниками німецького уряду закінчилися підписанням кількох умов та протоколів. Ті умови обіймають територію цілої Німеччини разом із прилученими територіями. Один із протоколів передбачує, що до серпня ц. р. почнуться переговори у справі поладнання передвоєнних довгів Югославії.

40 тисяч штурмовиків у Ґданську.

„Польська Збройна" приносить вістку, що до Ґданська прийде 40 тисяч штурмовиків. 17. ц. м. прибуде теж до Ґданська, як ми вже згадували німецький міністр пропаганди Ґеббельс. Кажуть, що штурмовики вже заливаються в Ґданську

Демонстрації в Осльо проти Ліги Націй.

СТОКГОЛЬМ. З Осльо повідомляють, що на засіданні Стортінгу розкинено летючки підписані „Національними зборами молоді", в яких закликають виступити з Ліги Націй, як з установи, яка стає параваном для військових союзів між західними демократіями та силами всесвітньої революції. В тих летючках гостро атакують норвезький уряд та парлямент, разом із визначними політиками. Одночасно з летючками в салі Стортінгу пустили т. зв. шашки й почали кричати: „Норвеґія геть із Ліги Націй". Поліція арештувала 22 особи публики на галерії. „Національні Збори молоді" є установою норвезької молоді з національ-соціялістичним характером.

Слово до делеґатів на Загальний Збір „Просвіти“.

Львів, 7. червня 1939.

Над нинішнім Загальним Збором „Просвіти“ всевладно царить марево попереднього Збору. Згадка про те, що ділось **тоді**, не належить тільки до ділянки історичного спомину чи сентименту. Це джерело найповажнішої науки, як треба і як не треба поводитись **на Загальному Зборові нині.** Практичний вислід останнього Загального Збору, перевірений у трьохлітньому досвіді, дав теж чимало матеріялу не тільки для висновків чисто теоретичної натури, але і для найбільш суттєвих напрямних праці „Просвіти“, цілої освітньої організації та зокрема її нового Виділу.

Залишаємо на боці аномалію, що спомин про останній Загальний Збір мусить сягати аж до дати зперед трьох літ. Не хочемо слухати ні тим паче повторювати виправдування ювилейним роком та іншими виїмковими обставинами і не цураємось назвати вгори промахом, що Загальний Збір відбувається з такою загайкою, з таким опізненням. Єдине „плюс“ такого спізненого речинця — це хіба краща перспектива, з якої можемо глядіти на добрі і кепські сторінки всієї структури нашої просвітянської організації, на її заслуги та помилки. Її величезною історичною заслугою було завжди те неписане звичаєве право, що ніколи раніш не допускало ніякої іншої боротьби на своєму тереві, як лише благородне суперництво праці та суперництво ідей. Величезною помилкою було те, що останній Загальний Збір вніс на терен „Просвіти“ той непримирно-ексклюсивний елемент, який пошкодив не тільки престіжеві установи в очах своїх та чужих, але й у практиці допровадив до найповажніших утрат. Боротьба, якої тереном став останній Загальний Збір, довела до жалюгідного видовища. Витворилась тоді атмосфера, в якій годі було поважно і глибоко проаналізувати власні постанови та їхні можливі наслідки. Загальний Збір опрокинув традиційний дотогочасній стан компромісу між найповажнішими українськими ідеольогічними течіями (поза скобками була завжди комуністична течія) та виелімінував з нового Головного Виділу речників цілого одного суспільно-ідеольогічного табору. Сталося це проти волі попереднього Головного Виділу і проти волі самої Комісії Матки і таким робом новий Головний Виділ опинився у примусовій ситуації. Цією ситуацією була боротьба, яка перенеслась у **низові** клітини.

Не станемо пригадувати всім відомі подробиці цієї жалюгідної боротьби, яка не оминула ані сторінок рідної преси, ані втручання польських адміністраційних чинників. Остаточно у практичному висліді маємо кількасот читалень „Просвіти“ розвязаних під закидом протистатутової діяльности, яка буцімто служила цілям одного ідеольогічного табору. З другого боку маємо таке небувале досі явище, як розвязання деяких філій Головним Виділом в наслідку гострої місцевої внутрішньої боротьби, та ще більш виїмкове в історії „Просвіти“ явище, що з волі адміністраційних чинників далі урядують деякі Виділи розвязаних філій. Ситуація стала цілком парадоксальна з хвилиною, коли загально відомі ширші події і краєвого і міжнародного характеру казали обєднуватись всьому громадянству в усіх можливих ділянках громадської та політичної праці.

Цей загальний нинішній момент улегчує розвязку наболілих питань „Просвіти“. Коли замовкли на сторінках української преси давні палкі суперечки про ідеольогічні й тактично-політичні справи, коли нема сьогодні майже ніякої полеміки між ріжними таборами українського зорганізованого громадянства, то й **на терені „Просвіти“ мусить прийти мир та злагода.** Очевидно, було б смішно думати, що якийнебудь механічний компроміс перекреслить ідеольогічні ріжниці, які не можуть не відбиватись і на терені просвітянської праці. Суперництво ідей буде вестись і мусить вестись і дальше. Але перемога того чи іншого табору буде залежна в першу чергу від творчої сили і живучости ідеї та від працездатної вартости й організаційного хисту її визнавців, — а не від механічної майоризації та від взаємної нетолеранції, яка в наших політичних умовинах мусить у практичному наслідку бити лише нас самих. Компроміс між ідеями неможливий. Але можливий компроміс між людьми. Можна завести злагоду на терені „Просвіти“ приймаючи засаду, що **ніхто не покликаний до того, щоб ділити українців на ліпших і гірших членів нації** та щоб одних допускати, інших не допускати до праці в установах і організаціях, які є власністю цілої нації. Можна і треба прийняти засаду, що громадська праця, та серед неї у першу чергу праця у „Просвіті“, **це ніякий привілей** якоїсь одної ідеольогічної групи, а **обовязок усіх,** під політично-організаційним оглядом здиференційованих чи нездиференційованих українців. Це установа, якої статутові цілі й завдання при дрібці доброї волі рішуче вможливлюють працю всіх — для спільного добра.

Таким робом перша і найважніша річ — **це виелімінувати з Загального Збору „Просвіти“ у дні 8. червня 1939 той чинник взаємної ворожости й непримирности,** який панував над атмосферою у цій самій салі 11. червня 1936. р. Цьогорічний Загальний Збір „Просвіти“ мусить пройти у такому поважному настрою, як поважний час, що його переживаємо. Замість взаємного обвинувачування, замість полеміки, яка тільки ятрить і нервує, — треба передискутувати цілу низку конкретних найбільш актуальних справ, які подекуди рішають навіть про „бути-не-бути“ цілої установи. Замість того, щоб установа ставала тереном вияву крайніх течій — націоналістичної чи угодовецької — або щоб вести ялові дискусії над вищістю ідеалістичного чи матеріялістичного світогляду — треба призадуматись над такими справами, як необхідна **зміна статуту,** нині зовсім анахронічного. Треба призадуматись над **фінансовим станом установи,** який ніколи не перестає бути найбільшою болячкою та предметом найбільшої журби всіх, що тільки дорожать „матірю українських товариств“. Треба врешті подумати над таким **особовим складом нового Виділу,** який давав би гарантії, що не повторяться ріжні зайві та немилі речі з останньої каденції.

Віримо, що все це станеться. Віримо, що й на терен цієї нашої найповажнішої, найдорожчої установи до минулого вже належать скреґітливі епізоди, які так і залишаться в історії „Просвіти“ тільки епізодами. Ніхто не має такого здорового, питомого українській селянській нації здорового інстинкту, як прсвітянські діячі, найближчі сільським та міським масовим низам, яким служить „Просвіта“. Загальний Збір має тільки заманіфестувати той здоровий інстинкт, має немов тільки формально записати його у протокол, даючи творчі виразні директиви новому Виділові. Загальний Збір **прийме до відома резиґнацію дотеперішнього голови** та вибере нового, що його підтримає все українське громадянство в його зусиллях перевести необхідні реформи. Загальний Збір стане напевне маніфестацією єдности та зрозуміння для всіх тих питань, які хвилюють не тільки просвітянських діячів, але й усю українську націю.

Певні, що так буде, бажаємо Загальному Зборові „Просвіти“ повного успіху. Хай усі делеґати, що зїдуться на нього з цілого краю, вийдуть із салі нарад з тим глибоким почуттям внутрішнього вдоволення, що вони дійсно прислужилися рідній справі. **ік.**

З польської преси.

„Дзеннік Польскі“ цькує.

Львівський орґан ОЗОН-у **„Дзеннік Польскі“** не може відмовити собі приємности як пяний плота чіплятись українців та української преси. Навіть тоді, коли до цього нема ніякої розумної причини. Зрозуміла і по людськи оправдана журба всієї української преси за долю українських еміґрантів та численних українських культурних установ у Чехії з приводу тамошньої дуже скомплікованої правно-державної ситуації дає „Дзеннікові Польскому“ з 8. VI. привід до ось-яких міркувань, формально спрямованих на адресу „Українських Вістей“, а фактично заадресованих до української преси взагалі.

„Українці в Чехії опинились у скомплікованому положенні. Це означає, що з одної сторони мусять дбати про приязнь Берліна, з другої сторони чехи, бачучи ці заходи, не довіряють українцям. Так хіба можна вияснити собі це... скомпліковане становище. **Здається, що в подібній ситуації опинились і деякі львівські редакції українських часописів. Тільки справа не є настільки скомплікована, бо зі своєю приязнею для Райху вони не криються, або роблять це дуже незручно.**“

Словом — малощо не державні зрадники є оті „деякі редакції українських часописів“, що посміли писати про скомпліковане становище українців у Чехії, так якби те положення було нормальне, а не скомпліковане, і то не тільки для українських, російських чи яких інших еміґрантів, але і для самих чеських автохтонів, про що чейже щодня можна знайти доволі повідомлень у всій світовій та у всій польській пресі включно з львівським „Дзеннікoм Польским“. І чейже сам „Дзеннік Польскі“ в цитованій нами напасти на українську пресу („Чесько-українські взаємини значно погіршилися“) подає за українськими пресовими джерелами факт, що **„украіньци одношон сен льояльне до чехуф, єдине в дродзе вийонтковей зврацайон сен до немцуф“.**

„Надії німців на національні меншини не здійснились“.

Одночасно і в той самий день (8. VI.), коли „Дзеннік Польскі“ кинув у сторону українців чергове підозріння в ґерманофільстві, краківський **„Ілюстровани Куріер Цодзенни“** стверджує у вступній статті, що таке підозріння є тепер клеветою.

„Виявилось — пише „ІКЦ“ — що надії (Німеччини — прим. Редакції) вискати проти польської держави національні меншини є оманені! Якщо йде про українську меншину, то у великій мірі самі німці перекреслили свої рахуби на неї, не рахуючись зовсім з дійсністю, ні зі справдішніми інтересами українського народу, з політикою останніх років, особливо ж місяців“.

Отже „ІКЦ“ підносить перед опінією Польщі думку, що базаканина про українське ґерманофільство не має виправдання у життевій дійсности українського народу, і в такий спосіб іменем польської преси спростовує підозріння редакторів „Дзенніка Польского“, начебто найбільша національна меншина в Польщі, поверх 6 мільйонова маса українців, складалася з самих щирих ґерманофілів та обожателів „третього райху“. Нехай самі розважніші поляки подумають над цим, чи виступи польських публіцистів у стилю „Дзенніка Польского“ в цьому моменті є в інтересі Польщі.

—o—

Кс. Міодонський проти Маслосоюзу.

Відгомін акції, що займається польщенням ходачкової чи пак „загродової“ шляхти, докотився аж до Бельська на Шлеську і спинився там на сторінках „Ґазети Бескідської“ (ч. 44. з 28. V. ц. р.). Уважаємо своїм обовязком занятися звітом про краківський віче кс. полковн. д-ра Міодонського, поміщеним у „Газ. Беск.“ не тому щоб у тому звіті були якісь нові цікаві подробиці про організаційний ходачково-шляхотський рух. Що ксьондз Міодонський числу ходачкової шляхти в Галичині та на Волині нарахував у Кракові аж до 2 міліонів, з чого

300.000 душ, мовляв, є вже у шляхотській організації, що зревіндиковані ходачкові шляхтичі організують якісь „баталіони оборони народовей" та інші імпрези — це може в подробицях цікавити, але у звязку з попередніми „ревеляціями" кс. Мйодонського є тільки доповненням відомих уже з преси подробиць. Зате впадає в очі ось який уступ зі статті-звіту про ходачкову шляхту в „Газеті Бескідс-кій":

„А наслідки праці (очевидно: серед ходачкової шляхти — прим. Ред.), — що її ведуть щойно три роки? Повстають десятки костелів і каплиць, повстають численні людові доми, читальні, школи, повстають кооперативні доми, яких могли б позавидувати околиці Польщі, на яких від багатьох років у середовищі, що від поколінь національно освідомлене, йде творча праця. **Польські кооперативи, оперті у значній частині на русі ходачкової шляхти, зуміли наприклад зовсім зліквідувати Маслосоюз на терені Львова. Зліквідували цей Маслосоюз, який був символом української тугости й аргументом української пропаганди, що промовляє до умів багатьох з нас".**

Прочитавши останній уступ, мимоволі питаємо: Що це? В імя чого і на основі чого в західній Польщі ксьондз Мйодонський поширює як факт неправду про ліквідацію Маслосоюзу на терені Львова? З якою метою керманич т. зв. шляхти загродової кидається з таким завзяттям і з такою ненавистю на українські господарські станиці молочної перерібки, хоч вони не стоять у ніякому звязку з акцією організації ходачкової шляхти? Чи лицює ширити таку ненависть і таку неправду як-не-як католицькому священникові?

—o—

СМЕРТЬ АНГЛІЙЦЯ В ЯПОНСЬКІЙ ВЯЗНИЦІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Велике порушення в англійських політичних колах викликало те, що у японській вязниці вмер англієць Тінкер, якого японська влада арештувала в околиці **Шангаю** і який у часі арештування дістав багато ран. Цей випадок може викликати загострення британсько-японських взаємин тимбільше, що вже передтим японська влада арештувала англійського військового аташе в Китаю та його помічника.

ЮГОСЛАВЯНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ІДЕ ДО ЕСПАНІЇ.

До Еспанії виїде небавом урядова торговельна югославянська делеґація, щоб полагодити справу еспанських довгів із перед громадянської війни та заключити нову господарську умову.

Дещо з життя Волині.

ОСТАТОЧНІ ЦІЛОВОЛИНСЬКІ ВИСЛІДИ САМОУПРАВНИХ ВИБОРІВ.

Нарешті оголошено висліди виборів до волосних і міських рад на Волині. Вони такі:

У виборах брали участь 22 міста. На загальну кількість 444 мандатів — поляки взяли 229, **себто майже 50%** всіх мандатів. У порівнянні з вислідами виборів у 1934. р. число польських мандатів збільшилося на 39. Очевидно, це число не відповідає зростові населення, як не відповідає й відсоткові польського населення все число польських мандатів. Бо польського населення на Волині всього понад 10 відс., а мандатів воно дістало аж 50 відс.

Під політичним оглядом мандати у містах діляться так: ОЗН — 179, безпартійні і члени інших партій 107, Строн. Народ. 13, ППС 6. Жиди дістали 125 мандатів (спадок на 63), **українці 51 (спадок на 3),** німці 1 (спадок на 1), чехи 3 (спадок на 2), москалі 3 (спадок на 1), інші 32 (спадок на 14).

Висліди виборів до волосних рад такі: з загального числа радних 2.040, поляки взяли 52 відс. мандатів, а майже **90 відс. українців щось понад 40 відс.** Щодо політичного характеру радних, то їх формально ділять так: ОЗН 924, безпартійні й невідомих політичних переконань 496, Стр. Нар. 8, ППС 6, **українці 735 мандатів** (36 відс. на 90 відс. українського сільського населення), чехи мають 26 мандатів, жиди 25, москалі (на селах!) 8, інші (?) 173 манд.

Отже диспропорція виявилася лише між цифрами й мандатами поляків та українців. Комунікати в цій справі, подані до преси, цю величезну диспропорцію пояснюють зростом числа польського населення в містах і зростом „активности польської суспільности по селах". Наші селяни пояснюють цю диспропорцію по свому й дуже переконливо.

ЗМІНИ ВИСЛІДУ ВИБОРІВ ДО МІСЬКОЇ РАДИ В ЛУЦЬКУ.

На підставі відомостей з певних джерел преса подала, що в Луцьку на 32 мандати поляки взяли 16 і жиди 14. Як повідомляв згодом комунікат міродатних чинників, два жидівські мандати сумнівні. Обраховування тревали дальше і врешті офіційно оголошено, що жидівському „Бундові" забрано один мандат і додано його О. З. Н. Таким чином поляки разом узяли 17, жиди 13, чехи 2, певники — 0 манд.

ПІДСИЛЕННЯ ВОЛИНСЬКИХ КОСТЕЛІВ.

Як мало кому відомо, у Львові істиує оригінальна організація, що носить назву: „Союз приятелів кресових костелів". Цей союз має на меті підпомагати новозбудовані й ревіндиковані костели в Галичині, на Волині й Поліссі. Не

НЕСТОР В. РІПЕЦЬКИЙ. 6

Будда з червоними очима.

(Докінчення).

— Рашіо — говорив посол, покурюючи папіроску — був не тільки звичайним урядовцем нашого посольства. Ви, здається, знаєте його попереднє життя, як адютанта нашого великого переможця, нашого геройського генерала, що здобув нам колись таку славну перемогу в Манджурії. І тут, коли він покинув батьківщину, то тільки на те, щоб їй краще ще служити. Бо, бачите, у нас трохи інакше життя, як у вас. У нас вмерти для батьківщини це не обовязок, а радість! Це найбільше щастя кожного правдивого сина Японії. Рашіо мав доручені незвичайної ваги документи, яких ми не хотіли держати у сховищах посольства, а які, як певно догадуєтесь, переховував часто Рашіо в таємній засувці цього Будди. Він заки вступив до армії, був кілька років буддійським черцем, він не зазнав радощів цього світа, вони його навіть не цікавили, він жив щонайбільше серед своїх віршів, які ви напевно знаєте. І довший час свого побуту тут він затримав свої звичаї. Ви його ніде не бачили, був він скритний перед чужими, був найкращою і найбільш довіреною нашою людиною. Але — бачите — для нас ваш світ виглядає не менш екзотично, як наш для вас. Крім того, Рашіо завжди казав, що біла раса, це так гордовита раса, що ніколи не вважатиме нас, жовтих людей, за рівних собі. Він був переконаний, що ви не маєте для нас нічого іншого, крім погорди, або щонайкраще, що ви зацікавлюєтеся нами як мавпами, верблюдами чи папугами. Аж одного дня довідались ми, що Рашіо живе у дуже близьких відносинах з вами, мої панове. Не подивуєтесь, що ми звернули саме на цю обставину пильну увагу. Зважте, що документи, що їх переховував Рашіо, були занадто важні, щоб ми за них не боялися. А незадовзі ми довідались, що Рашіо відвідує якусь артистку, а далі, що вона приходить до нього, ну, думаю, що не потребую вам точніше вияснювати. І тоді саме ми наказали, просто наказали йому зірвати всі знайомости з вами і з тією жінкою. Як показалося, він з вами розійшовся, хоча це мусіло багато коштувати його нервів, він жеж до вас був такий привязаний, як до справжніх приятелів. Але взаємини з артисткою тяглися далі. Ми бачили, як він чимраз більше задовжувався і ми знали, що це його знайома потребує стільки грошей. Але переконати Рашія ніхто не був у силі. В нього вперше тоді появилася така впертість, що ми самі були здивовані. Чи ви знаєте, мої панове, що за якийсь час у домі нашого приятеля не було ні одного штиха з його колекції, з його безцінної колекції, а пенсію він мав вибрану багато місяців наперед. Коли ми загрозили йому, що його відкличемо до Японії, він заявив, що скінчить самогубством. Ми попросту були безрадні. Аж одного дня Рашіо прийшов до посольства сумний і пригоблений. Показалося, що його знайома виїхала за кордон. Ми віддітхнули. І справді за кілька місяців Рашіо став зрівноважений, знову точний і працьовитий, знову нормальний. Тільки зовсім з нікім не жив. До нікого із нас навіть не заходив, не брав навіть участи в офіційних прийняттях. Жив сам, тільки Гаджокісан часом бував у нього і розважував свого колишнього вчителя, що дуже тужив за своєю знайомою. Він тужив тихо і спокійно, але видно було, як туга зїдає його шматок за шматком, день за днем. Та на це ради ми не мали. Але рівночасно про виїзд до краю Рашіо і чути не хотів. Так, мої панове, ваша жінка для сина Краю Сходячого Сонця страшна річ. Коли раз заволодіє, то пропав ти на все! — засміявся посол і підсунув нам різьблену і викладану перловою масою шкатулу з папіросами. Ми курили й слухали дуже уважно. Гаджокі ходив по кабінеті, не говорячи ні слова.

— Так, мої панове — казав далі посол. — Ніхто не був би сподівався, що ця історія так трагічно закінчиться. Бачите перед кількома місяцями, коли ми працювали спокійно і точно, прийшла до нас вістка, що колишня знайома Рашія приїхала до нашого міста. Але нам здавалося, що Рашіо про те не знає і ми не хотіли йому нічого про неї згадувати, бо виявилося, що вона працює на користь однієї дуже ворожо до нас настроєної держави. Але, знаючи, як страшно боліло б це Рашія і переконані, що він із нею тепер не зустрічається, бо так казали нам звіти наших розвідчиків, ми навіть не натякали на це йому. Саме в тому часі дістав наш приятель дуже поважний аванс, був, здавалося, щасливий і здоровий і з огляду на своє нове становище, дістав доручення перекласти на японську мову дуже важливий документ, що його нам вдалося з великим накладом зусиль і коштів дістати. Ввечір я особисто вручив Рашієві документи і він мав на другий день їх готовими принести до посольства. Але... але ми не знали, що наші агенти були недолугі, а що ця жінка не тільки зустрічається з Рашіо, але навіть мешкає у нього. Тож додумуєтесь,

грішми, в предметами, головним чином — лі-
тургічним одягом. Група членів цього союзу під
проводом княгині Чорторийської впорядкували
згаданих костельних річей дуже багато й улаш-
тували їх виставу. Усі ці речі, що були на ви-
ставі, вже роздали при чому значна частина
припала ревіндикованим і новозбудованим ко-
стелам на Волині.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА НА ВОЛИНІ.

В Луцьку число польських часописів зро-
стає. Виходить тут від довшого часу солідно
редагований тижневик „Волинь", хіба одинокий
польський часопис, що вміє обєктивно підійти
до справи бодай істнування на світі українців.
Далі йде теж уже немолоде „Жице Католіцке",
орган римо-католицької епископської курії. Від
кількох років нерегулярно виходить тут „Курієр
Волиньскі", який за часів воєводи Юзефського
був страшенно „ендецький", навіть заборонили
його друкувати в Луцьку. Та з ендеції користи,
як з риби пуху. Змінив напрямок „К. Вол." і став
органом О. З. Н., навіть набрав ситого вигляду.
Вийшло тут уже і 5 чисел органу „Звйонзку
Шляхти Загродової на Волині", який вряди-
годи може заступити гумористичний часопис.
Отже разом виходить у Луцьку 4 польські ча-
сописи (не рахуємо господарських).

Тепер, як повідомляє „Жице Катол." (ч. 28),
з днем 1. червня ц. р. почне виходити в Луцьку
з ініціятиви п. воєводи Олександра Гавке-
Новака часопис під назвою „Громада Волинсь-
ка", призначений для сільського населення.
Для населення якої національности, не сказано;
очевидно, для всіх. Спочатку „Ґром. Вол." буде
виходити як місячник, згодом буде перетворена
на тижневик.

Українці у Франції.

(Від власного кореспондента.)

Париж, 3. червня 1939.

ЦЕРКОВНІ СВЯТА.

Православна українська церква у Парижі
була виповнена по береги українською паризь-
кою кольонією, коли о. протоєрей Бриндзан
відправив торжественну богослужбу та пана-
хиду за душу бл. п. Симона Петлюри, а в дні
його вбивства на паризькому монпарнаському
цвинтарі б. українські вояки й українські ор-
ганізації зложили вінки та квіти.

•

В українській греко-католицькій церкві Св.
Володимира Великого у Парижі парох Пари-
жа, о. ректор Перрідон, відправив торжествен-
ну Службу Божу та панахиду за поляглих. Хор
під орудою п. О. Чехівського дав опісля в тій
самій церкві релігійний концерт, якого дохід
пішов для жертв з Карпатської України.

АКАДЕМІЇ.

В ці роковини смерти у багатьох україн-
ських організаціях у Парижі та на французькій
провінції відбулися святочні академії. При ду-
же великій участи українського громадянства.
У Парижі на академії в честь бл. п. Симона Пе-
тлюри взірцево виконано пісню в честь убито-
го отамана укладу композитора Пономарен-
ка до слів п. Ковальського. Відспівав її п. Ми-
колайчук.

ЗЇЗДИ.

В місяцях березні, квітні і травні відбува-
ються тут звичайно зїзди великих українських
еміґрантських орґанізацій. Такі зїзди відбулись
і цього року. На зїзді Українського Народньо-
го Союзу у Франції промовляв туди запроше-
ний проф. Рене Мартель, якому українське
громадянство уладило велитенську овацію.

ВИСТУПИ ТАНКОВОГО АНСАМБЛЮ П. ПЕТРА СТЕФУРАНЧИНА.

Великі паризькі щоденники помістили ба-
гацько світлин великого формату з виступу
танкового ансамблю нашого земляка п. Петра
Стефуранчина при отворенні сальону фран-
цузьких мистців у Великій Палаті (Ґран Пале)
при Елізейських Полях, що відбулося 21.
травня ц. р.

Ми вже нераз згадували про дуже вмілі та
елеґантні виступи тієї танечної української
групи, а П. Стефуранчин є вже нині справжнім
професійним артистом українського народньо-
го танку. Ґураґан оплесків та безчисленні ви-
кликування на сцену артистів по виступі на
тій славній мистецькій паризькій галі є черго-
вим тріюмфом та зовсім заслуженою нагоро-
дою за муравлину вперту працю п. П. Стефу-
ранчина. Додамо, що гарні личка наших пань,
які танцюють у тому ансамблю, дуже дбайливо
і справжньо-національна ноша всіх артистів та
артисток додають багато чару тим виступам,
що теж і підкреслила паризька преса.

ЮВІЛЕЙНІ ВИСТАВИ ТЕАТРУ П. ШМАЛІЯ.

Український театр у Парижі відіграв цього
року „Наталку Полтавку" Котляревського та
„Назара Стодолю" Шевченка. П. Шмалій на-
лежить до тих зразкових українських мистців,
що дбають про те, щоб кожний їх виступ на
чужині був гідний та добре заступав україн-
ське артистичне життя. На кожній виставі теа-
тру п. Шмалія все заздалегідь обдумане і як-
слід приготоване, тому українці мають змогу
запросити туди і вибагливого чужинецького
гостя. А чужинців на виставах п. Шмалія є зав-
жди дуже багато. Ювілейна вистава „Назара
Стодолі" пройшла без найменшого закиду. Ро-
лю сотника Хоми грав п. Шмалій, Назара п. С.
Кононенко, Гната п. С. Топольський; в ролі
доньки виступала п-і З. Шмаліева, Стехи — п-і
Л. Смирнова, господині вечорниць п-і Підгур-
ська, сватів пп. Солонар і Якимчук. У сцені ве-
чорниць взяла участь група танцюристів п.
Стефуранчина, хори були під орудою п. Мико-
лайчука. Скажемо коротко: це був гарний у-
країнський театральний вечір у Парижі.

Ю. Студинський.

що другого дня замість документів, ми дістали
телефон із дому, де мешкав Рашіо, із вісткою,
що Рашіо застрілився. Та виявилося що він не
застрілився, тільки був ранений. У хаті в нього
застали ми страшне безладдя. Тут і він очу-
нявши, розказав нам, про те, що вона — ця
шпигунка — була в нього і саме тієї ночі він
пробудившись від галасу побачив, що його ар-
тистка, на спілку з незнайомими двома типами
метушиться по кімнаті, перевертаючи все й
шукаючи документів. Він, зрозумієте його не-
розсудливість, крикнув і тоді один із шпигунів
пострілив його. У шуфлядах вони нічого не
знайшли, але статуєта Будди пропала, а саме
там були скриті документи. Ми перевезли Ра-
шія до віллі; де він помер, як це ви бачили, а
самі взялися шукати статуети. Але — знаєте,
коли чогось ви шукаєте — то того ніколи не
знайдете. Шпигуни очевидно не могли від-
крити документів у статуетці, бо її замок міг
отворити тільки Рашіо. І якби не щасливий
випадок, що панове віднайшли цю безцінну
статуетку, то Рашіо помер би з прокльоном бать-
ківщини на своєму жовтому чолі. А так — по-
мер із прапором Країни Сходячого Сонця на
обличчі, як личить умирати синові нашого
краю. Така була історія нашого спільного при-
ятеля, мої панове.

Ми попрощались і вийшли. На дворі було
ясно, тепло, віяв легкий милий вітрець і я при-
гадав собі останні слова мого нещасного
приятеля:

— Ніппон ва банзай! — Нехай живе Я-
понія!

Дивні вони, оті жовті, косоокі фігурики,
неначе з воску виліплені. Видається, живуть
тільки з думкою, щоб умирати.

Зеленосвяточні походи на могили.

ЯВОРІВ.

Згідно з традицією по соборній Службі
Божі, що її відправив у церкві св. Юра **о. дек.
Мокрівський** в асисті доокличних священни-
ків, сформувався величавий похід на могили
Поляглих. У поході під проводом 14 священ-
ників з процесіями з усіх церков Яворова взя-
ло участь к. 10.000 народу. Підчас походу і на
цвинтарі співав прегарно мужеський хор під
управою **С. Левицького,** в церкві мішаний хор
під проводом Я. Завадки. Крім того в поході
приґравала орхестра „Лугу". Вінки без написів
— з доручення влади — склали раніше окремі
делеґації на цвинтарі перед прегарним памят-
ником Поляглих, що його посвячено в осени
м. р., і на спільних могилах, обложених бето-
ном та засаджених квітами. По відправі пана-
хиди виголосив гарно обдуману проповідь
о. Т. Гриник з Черниляви, хор відспівав кілька
похоронних стрілецьких пісень і маси народу
розійшлися до дому.

—o—

Загальні Збори

Т-ВА „УКРАЇНСЬКИЙ ФОНД ВОЄННИХ ВДІВ І СИРІТ".

Минулого вівтірка 6. ц. м. відбулися в до-
мівці УКТОДІ при вул. Потоцького ч. 48 у
Львові Загальні Збори Т-ва „Український Фонд
Воєнних Вдів і Сиріт", що їх відкрив і ними
проводив голова о. **д-р Л. Глинка.** По відчитан-
ні протоколу з останніх Заг. Зборів склали зві-
ти: голова, секретар **О. Стецура** та скарбник д-р
Деркач. Зі звітів присутні довідалися, що т-во
дає постійні підмоги для 302 вдів і сиріт у
квоті 15.224 зол. річно. І так 111 вдів дістає
місячно ренти на загальну суму 8.280 зол. річ-
но, 180 вдів дістає одноразові ренти на загаль-
ну суму 3.680 зол. річно а 11 сиріт дістає під-
моги на загальну суму 3.264 зок. Кошти заві-
дування Т-ва сягають 1720 зол. У звітовому ро-
ці Т-во мало такі прибутки: 15.417.48 зол. з по-
жертв і 1.582,1 зол. з членських вкладок. Стан
членів з початком 1938 р. був такий: 246 фізич-
них і 81 правних осіб. У звітовому році вдалося
управі приєднати 139 членів: 20 фізичних і 119
правних. Недобір у квоті 1.517.43 зол. покрила
управа з майна Т-ва.

По звіті Контрольної Комісії Заг. Збори
признали Управі абсолюторію і вибрали нову.
Головою Т-ва є о. д-р **Л. Глинка,** першим за-
ступником радн. інж. **Ю. Мудрак,** другим за-
ступником інсп. **М. Ґебуса,** секретарем **О. Сте-
цуру,** скарбником д-ра **П. Деркача,** а членами
Управи: **дир. М. Бонковського, інсп. М. Бон-
ковського, д-ра Г. Степанів-Дашкевичеву, д-ра
Л. Максимонька, д-ра Р. Мармаша, В. Масля-
ківну д-ра С. Годованця, дир. І. Мельника, І.
Палієву, о. д-ра С. Сампару, дир. С. Україн-
ського.** Членами Контрольної Комісії стали
**проф. А. Березовський, дир. О. Радловський,
дир. Ю. Савчак.**

ПОС. ЦЕЛЕВИЧ НА АВДІЄНЦІЇ У ПРЕМІЄРА СКЛАДКОВСЬКОГО.

ВАРШАВА, ПАТ. Голова ради міністрів
ген. Славой-Складковський прийняв у вівто-
рок по черзі послів до сойму: Кольбуша, Шу-
мовського і Целевича.

—o—

ВІДЗНАЧЕННЯ ВАРШАВСЬКИХ ПОЖЕЖНИКІВ.

В середу передполуднем на майдані мар-
шала Пілсудського у Варшаві премієр ген.
Славой-Складковський удекорував відзначених
старшин і рядових варшавської пожежної
сторожі, які виріжнилися в акції гашення по-
жежі варшавського двірця.

—o—

„Пакт самогубства" 200 жидів.

ГАВАНА, ПАТ. Уряд Куби не дав своєї
згоди на поселення жидів з корабля „Сен
Люї" на острові Пінос. Тому „Сен Люї" вирі-
шив вернутися до Німеччини. На вістку про
те комітет утікачів у Гавані звернувся до
президента Рузвельта за допомогою жидів-
ським емігрантам, між якими є понад 400 жі-
нок і дітей. В колах жидівських утікачів у
Гавані кружляла вістка, що на вістку про на-
ворот корабля „Сен Люї", 200 жидів, що зна-
ходяться на його чердаку, заключили „пакт
самогубства", тобто заявили, що як корабель
вернеться до Гамбурга, вони відберуть
собі життя.

Німеччина не підтримуватиме націоналістичних рухів у СССР.

Львівська вечірня преса приносить вістку, що італійський амбасадор у Берліні Аттоліко відбув оноді розмову з совітським амбасадором Меркаловом, якого запевнив, що Гітлер зрікся воєнних плянів у відношенні до Совітів. Проєкт поділу совітськоїУраїни між Німеччину й Польщу треба уважати погребаним. Аттоліко заявив теж, що всяка німецька поміч для націоналістичних рухів у Совітах вже стримана або її стримають. Зате Берлін і Рим хотіли би, щоб Совіти відкинули порозуміння з західніми державами. Італія й Німеччина готові поширити торговельні взаємини з Совітським Союзом на найдогіднійших для нього умовинах.

Бельгія хоче стояти збоку від усіх конфліктів.

БРЮССЕЛЬ, ПАТ. Складаючи звіт про буджет міністерства закордонних справ предсідник палати послів ван Ковелерт заявив, що Бельгія знає небезпеку свого положення і тому вона мусить бути дуже чуйна і вірна політиці незалежности та рівноваги, яку окреслив король у своїй промові 14-го жовтня 1936 р. Бельгія хоче бути свобідна від усяких зобовязань військових, збірних чи взаємних супроти заграниці і бажає стояти збоку від усяких конфліктів із сусідами. Кожному сусідові вона забезпечить ненарушність, але всіми засобами протиставиться всякій спробі використати її територію до нападу чи військових операцій, спрямованих проти іншої держави. У кольоніяльній політиці Бельгія завжди відкине всякі претенсії до бельгійського Конга. Що торкається взаємин з Голяндією, то Бельгія хотіла би бути з нею в найщирішому порозумінню, але те порозуміння не мусить виявитися військовим союзом.

Фінляндія звязана з північними державами.

ГЕЛЬСІНКИ, ПАТ. Фінляндський міністр закордонних справ Еркко промовляючи в парляменті заявив: Хто хотів би нам помогти, хоч ми його про те не просили, будемо його вважати за наїздника і як такого відіпремо. Навязуючи до справи аляндських островів міністр зазначив, що переговори в тій справі зі Швецією не є знаком, що Фінляндія відступила від політики невтральности. Фінляндія залишиться вірна своїй політиці співпраці з північними державами.

Братання італійських та австрійських робітників.

ВІДЕНЬ, ПАТ. До Відня приїздитиме тепер у літньому часі тижнево 600 італійських робітників, яких як прогульковців висилає до Австрії „Допо Лаворо". Управи націоналсоціялістичної та фашистівської партії змагають до того, щоб навязати якнайтісніший контакт між італійськими й австрійськими робітниками.

З наших літнищ.

Між миром і війною — у Черчі.

Світ завмер у вижиданні можливої і такої близької війни. Черче — це один з тих кутів у людському муравлищі, де те вижидання таємного незнаного не спаралізувало звичайного, „черчанського" трибу життя. І слушно. Чи гостець або ісхіяс меншає у воєнній атмосфері? Лікуванці — без лікарів рішили, що ні і тому купаються завзято, як купалися кожного року.

У першому сезоні Черче, можна сказати, це селянський живець. На около 150 гостей — 110 селян. Випочують у боровинових і сірчаних купелях свій гостець, запалення суглобів та іншу біду, яка влізла їм у кости при їхній професійній праці, що так часто віддається в дощ, холод і негоду. Ось сидять вони скрізь по лавках та вигріваються до сонця, що часами стидливо покажеться, дискутують гаряче про політику і війну, читають часописи. Колиж у неділю або свято приїдуть у живець дівчата зі села Черче, він замаїться їхніми кольористими спідничками і вишивками — враження села та навіть сільського фестину повне. Один селянин з Золочівщини тут уже шостим наворотом у цьому році. Лікуєтеся? Ні, він уже здоров, приїхав так собі, подихати „своїм" воздухом, почитати свої часописі та натішитись рідним, „черчанським" кутом...

Явище без сумніву відрадне, це зрозуміння в наших селян потреби лікування. З цього висновок, що й узагалі гігієна починає бути не чужим поняттям для нашого селянства. Таким робом Черче як селянський — у своїх дешевших сезонах — живець можна вважати одним з показчиків зростаючої культури нашого села.

Цього року небо для лікуванців не ласкаве. Майже щодня дощ, хоч це купілям не перешкоджає. Лікуванці з тимбільшою насолодою — чим поганіше на дворі — поються та вилігуються після купелів. Дирекція — як каже — тут безсила. Хмар вона не може розігнати, хоч погідний усміх начального директора, що не сходить з його обличчя, не одну досаду розжене.

Чи Черче розвивається? Таке питання ставить собі не лише кожний бувалець Черча, кожний, кому в мязах чи костях долягає. Його ставить собі теж і кожний українець. Безумовно боровини, чорної, товстої, запашної тут досить. Триста моргів до експльоатації — вистане на кільканадцять людських поколінь. Та розвиток Черча не в скількости боровини, навіть не у зрості числа лікуванців. Питання про розвиток треба радше поставити так: чи Черче модернізується? Довгі часи його зверхній вигляд був такий сам. Та сама „палатка" зі старими мальовилами на стіні, які нагадують молодечу безжурність колишніх перших гостей Черча, його основників і приятелів. Ті самі джерела з відомими „девятками", „вісімками", „льонями". Той сам, майже незмінний, хоч може трохи буйніший парк, врешті ті самі лазнички. Тільки довкола Живця Черче розбудовується. Щораз нові мурованки на кільканадцять і кількадесять гостей. Українці вкладають тут свої капітали, калькулюючи на постійний зріст лікуванців. Та все це не означає великих змін самого живця. Можна сказати, він залишився надалі „парафією"... Тією „парафією" зі своєрідною домашньою, безпретенсіональною атмосферою, де всі знаються, ніхто на себе не дивиться вовком і всі почувають себе по домашньому.

Та всеж цього року наступила зміна, яка є заповіддю нової ери Черча. Перед „палаткою" впадає в вічі модерна, велика, ще невикінчена будівля, яка чомусь своїм виглядом і стилем не гармонізує зі стилем дотеперішнього живця. Два крила, модерна тераса, якісь надто широкі вікна, урбаністичні лінії будівлі... „Палатка" сховалась за нею, зніяковіла, неначе зійшла з очей. Як сказано, це заповідь нового розмаху живця. Новий цегляний масив — це модерні лазнички, розраховані на 500 купелів денно. Це вступ до пляну поділити живець на три окремі комплекси: джерела, лазнички, павільони. І зробити з нього новітній живець, на зразок західньо-европейських. Треба радіти, що це почалось, хоч може й декому жаль буде за старим Черчем, у якому співи й серенади, веселі жарти і тьохкання соловейка впливали так само добре на самопочуття лікуванців як впливає боровина на їхні ноги й руки...

Тільки, якщо ця „урбанізація" Черча почалася, треба щоб вона пішла скорим темпом. Бо Черче має — час. Так, час це те незбагнуте поняття, до якого істоти найлекше дійти у Черчу. Ось ви сидите у вонючій боровині і ваш зір паде — на пісковий годинник. Як жахливо нестримно зменшується ця червонава маса піску у горішній половинці! Так і нагадується вам Келерман: ...„Час, яке страшне це поняття! Щасливі звірята і боги, що його не знають"... Щасливе Черче, що, хоч його знає — не боїться його... К.

1. червня 1939. р.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Субота, 8. червня 1889.

УКРАЇНСЬКІ КАНДИДАТИ ДО СОЙМУ.

„Міркуючи по тих кандидатах, які досі виступають між русинами і мабуть остаточно станугь до виборів, є між ними на більш-менш 40 досі зденлярованих кандидатів коло: 13 священників, 7 адвокатів і нотарів, 6 урядовців (майже самих судових), 5 професорів середніх і високих шкіл, 5 господарів (власників більших і менших посілостей), 3 людей ріжних станів. Отже ми хотіли б, поки час звернути увагу на потребу людей ще двох фахів: лікарів та інжинірів. Санітарних справ у соймі все чимало. Про потребу інжинірів хіба не треба розводитися: досить тільки згадати будівельний закон і регуляцію рік".

ВІЙНА... ҐАЗЕТАМИ.

„У французькім парляменті поставив пос. Дрейфіс внесок, щоби диспозиційний фонд підвищити на 300.000 фр., бо треба грошей на ґазети. Нині, казав промовець, ведуть війну не тільки зброєю, але й ґазетами і тому німці намагалися закупити для себе англійську ґазету".

ЗАВОРУШЕННЯ НА КРЕТІ.

Льондон. 8. червня. До Бюра Рейтера телеграфують, що на Креті вибухли заворушення. Ближчих вісток ще нема.

СКЛАД НОВОГО МАДЯРСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

БУДАПЕШТ. ПАТ. Після доповнючих виборів у кількох округах склад нового мадярського парляменту такий: 190 послів урядової партії, 40 аграрної партії, 5 лібералів і соціял-демократів, 28 фашистів 4 націонал-соціялістів групи гр. Пальфі, 1 націонал-соціяліст, 3 членів національного фронту, 1 представник партії „Воля Народу", 2 представників правої опозиції і 5 незалежних.

ЄДИНА МОВА ЗРОЗУМІЛА ДЛЯ ТИХ, ЩО ВІРЯТЬ У СИЛУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Промовляючи у Файнглі 6. льорд адміраліції Даф Купер відповів на закиди канцлера Гітлера спрямовані проти премієра Чемберлена. На думку Даф Купера у відповідь на зневаги, яких допустився канцлер Гітлер повинно зголоситися до війська 100 тисяч добровольців за 24 години. Це єдина мова — закінчив промовець — яку можуть зрозуміти люди, що вірять тільки в силу.

НЕДОСТАЧА СИРІВЦІВ У ЧЕСЬКОМУ ШКІРЯНОМУ ПРОМИСЛІ.

ПРАГА, ПАТ. Недостача відповідних сирівців унерухомила більшість шкіряного промислу, великого і дрібного. Після анексії Чехії і Моравії довіз тих сирівців, таких важних для високо розвиненого шкіряного промислу у Чехії, впав до мінімум. Дошкульно відчувають цю недостачу особливо великі фабрики. Тепер дирекція фабрик Баті домагається від компетентних чинників, щоб вони заборонили стягати шкіру при зарізі свиней. Таким чином думають добути річно коло 60 тисяч сотнарів сирої шкіри. Цей проєкт має появитися небаром у формі урядового розпоряжу.

„БУДЬТЕ ГОТОВІ ДО ОБОРОНИ БАТЬКІВЩИНИ".

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. В день „свята шведського прапору" і в день імянин короля Густава V. відбулося торжество, підчас якого король на летунському майдані під Стокгольмом вручив летунським ескадрам прапори. У промові з тієї нагоди король сказав: „Маєте боронити тих прапорів життям і кровю і бути готовими до оборони батьківщини". Король Густав V. виступив перший раз в однострою генерала летунства.

Кожний українець, кожна українка і кожна українська установа повинні вважати собі за національний обовязок і найбільшу честь належати до всенародного Т-ва Рідна Школа і мати членську виказку.

Про що говорив амбасадор Рачинський в Льондоні?

ЛЬОНДОН, ПАТ. Льондонська преса підкреслює значіння нарад амбасадора Рачинського із премієр. Чемберленом. „Таймс" пише, польсько - англійські взаємини якнайкращі. Темою розмов були технічні проблеми, а саме військові й господарські. Інші льондонські часописи підкреслюють значіння розмов на військові теми.

Німецько - естонсько - латвійський пакт неагресії підписаний

БЕРЛІН, 7. 6. ДНБ подає, що сьогодні пополудня підписано в німецькім міністерстві закордонних справ два пакти неагресії: німецько - латвійський та німецько - естонський. Ті пакти підписали міністри: Сельтер, Мунтерс і Ріббентроп. Оба пакти мають один і такий сам зміст.

Точка перша умови така: Німецький райх та естонська (або латвійська) република не приступлять в ніякім випадку до війни проти себе або іншого застосування насилля. Якщо третя сторона повела якусь акцію, що її передбачує перша точка умови, проти одної сторони, то друга сторона, яка заключує пакт, не буде тій стороні ніяким чином помагати.

т. 2. Договір мають ратифікувати та ратифікаційні акти слід якнайшвидше обміняти в Берліні. Договір про ненапад починається від менту ратифікації і триватиме 10 літ. Якщо того договору бодай на один рік перед речинцем одна зі сторін не виповість, тоді він стає важний на нових 10 літ.

Одначе договір не матиме на довший час важности, як договір заключений з Естонією (Латвією). Якби з тієї причини договір перестав бути важний, ще перед речинцем, що його передбачує 2. точка умови, німецький, естонський (латвійський) уряд почнуть негайно на домагання одної зі сторін переговори у справі віднови договору.

В додатковому протоколі сказано: Під час підписування німецько - латвійського (німецько - естонського) договору, стверджено взаїмну згоду у справі, якщо одна зі сторін, які заключують умову буде удержувати з третьою державою виміну товарів та товаровий транзит, очевидно тоді, коли поведінка партнера буде згідна строго зі засадами невтральности.

Чемберлен признав, що Естонія, Латвія та Фінляндія не хотіли

СОВІТСЬКО - АНГЛІЙСЬКО - ФРАНЦУЗЬКИХ ГАРАНТІЙ.

У відповіді на окрему інтерпеляцію, що торкалася становища балтійських держав, премієр Чемберлен доповнив свою заяву про переговори зі Совітами признанням, що британський уряд дістав від фінляндського, естонського й латвійського уряду повідомлення про те, що з уваги на бажання згаданих держав придержуватися строгої невтральности, вони не бажають собі гарантій, як вислід теперішніх переговорів між Совітами, Францією та Великою Британією.

—o—

З Еспанії ще не виїхали всі італійські та німецькі леґіоністи.

ЛЬОНДОН, 7. 6. Ройтер повідомляє з Мадриду, що італійські летуни, які служили в армії ген. Франка підчас громадянської війни, приїдуть сьогодні або завтра до Кадиксу, відки виїдуть до Італії. Після виїзду італійських летунів з Еспанії залишається там ще тільки нечисленні італійські леґіоністи, які матимуть завдання передати военний матеріял еспанському урядові.

Французькі й московські джерела подають, що держави осі залишили в Еспанії величезний військовий матеріял, при чому подають точні цифри военного інвентару, що його залишили німецькі й італійські добровольці еспанській армії у бриґаде. Скількість бомбовиків німецького типу подають на кількасот, італійського типу на кількадесять. Також багато мисливських і звязкових апаратів залишено в Еспанії. Відповідно до военного матеріялу залишилася в Еспанії теж деяка скількість летунів, щоб на випадок війни негайно повести наступ.

Премієр Чемберлен заявив в палаті громад, що досі покинули Еспанію 20 тисяч італійців та 6 тисяч німців. Італійські летунські сили на Майорці зредуковано й вони мають небавом покинути острів.

Головною темою обміни нот, яка попередила італійсько - англійську умову, було запевнення, що еспанський уряд не дасть ніяких баз, де военний матеріял міг би бути під чужою контролею. З тої справи, що в Еспанії залишився военний матеріял італійських добровольців, англійський уряд не хоче виступати проти італійського уряду. Якщо ситуація не буде змінена, то — на думку премієра — італійсько - англійської умови не нарушено.

Жахлива залізнича катастрофа на лінії

КАТОВИЦІ — ВАРШАВА.

ВАРШАВА, 7. 6. Сьогодні в год. 12.07 трапилася залізнича катастрофа поспішного поїзду, який їхав із Катовиць до Варшави. Катастрофа трапилася на стації Прушків. Як досі вдалося ствердити, причиною катастрофи була надмірна швидкість поїзду, який на стації Прушків мав переїздити бічними рейками. Через надмірну швидкість поїзд вискочив із рейок. На контрольній стяжці стверджено швидкість 90 км. на годину, замість дозволеної в тому місці швидкости 40 км. на годину. Слідство у справі тієї катастрофи веде залізнича влада і прокуратор. У катастрофі згинуло 6 осіб, у тому одна жінка та мужчина зі залізничої обслуги, яких прізвища не стверджено. 16 осіб було ранених. Рятункову акцію зорганізовано негайно й вона була зовсім удатна. Ранених приміщено в тамошній лічниці. Негайно на вістку про катастрофу прибув до Прушкова мін. комунікації Ульрих у товаристві державного підсекретаря інж. Писецького. Польські вагони сталевої конструкції вийшли з катастрофи без шкоди, що теж зменшило розміри катастрофи. Смерть, або рани знайшли подорожні у двох закордонних дерев'яних вагонах, які розбилися.

—o—

Убивство поліціянта в Бережанщині.

ТЕРНОПІЛЬ, ПАТ. Поліційна стежа, яка переходила біля Золочівки, пов. Бережани стрінула незнайомого мужчину, який побачивши поліціянтів кинувся втікати. Поліціянти пустилися в погоню і загнали незнайомого до стодоли господаря Ситка. До тієї стодоли вбіг пост. Коркош. Безпосередньо після того комендант постерунку Зелінський, який залишився на подвірю, почув два вистріли. Коли ж він підбіг до будинків Ситка, зі стодоли вибіг постерунковий Коркош, без кріса. Йому текла з рота кров. Коркош перебіг ще кілька кроків і впав на подвірю. У той сам час незнайомий користаючи зі замішання, яке счинилося, кинувся до втечі забравши зі собою кріс Коркоша. Коркош згинув на місці від завданих ран. На місце події приїхали представники влади, які перевели слідство.

ТРИ АВДІЄНЦІЇ В ПРЕЗИДЕНТА МОСЬЦІЦЬКОГО.

ВАРШАВА, 7. 6. ПАТ. Президент Мосьціцький прийняв сьогодні польського амбасадора в Римі д-ра Веняву Длуґошевського. Сьогодні прийняв президент Мосьціцький на прощальній авдієнції, у присутности директора дипльом. протоколу Лубеньського, посла Юґославії Вукчевича, який покидає своє становище у Варшаві.

—o—

ЕСПАНСЬКИЙ МІНІСТР НА АВДІЄНЦІЇ В ІТАЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ.

РИМ, ПАТ. Італійський король і цісар прийняв сьогодні на авдієнції еспанського міністра внутрішніх справ Серрано Сунера, якого гостив сніданням. У тому сніданню брав теж участь еспанський амбасадор при Квіриналі та представники уряду.

—o—

НІМЕЧЧИНА ХОТІЛА ДАТИ ФІНЛЯНДІЇ ГАРАНТІЇ?

ГЕЛЬСІНКИ, ПАТ. Фінляндське міністерство закордонних справ дементує вістки, що їх оголосило кілька закордонних часописів, буцімто німецький уряд звернувся до Фінляндії із пропозицією загарантувати фінляндські границі, в заміну за деякі користи, які Фінляндія могли би принести Німеччині.

КОНФЕРЕНЦІЯ МІН. БОННЕ З АМБАСАДОРОМ ЛУКАСЕВИЧЕМ.

ПАРИЖ, 7. 6. АВАС подає, що сьогодні міністр Бонне прийняв на авдієнції польського амбасадора Лукасевича, з яким відбув розмову. Сьогодні прийняв теж мін. Бонне еспанського та англійського амбасадорів.

—o—

МІНІСТР ГАФЕНКУ ВСТУПИТЬ СПЕРШУ ДО АТЕН.

АТЕНИ, ПАТ. В урядових колах заявляють, що румунський міністр закордонних справ Гафенку приїде до Атен 15. ц. м. ще заки виїде до Анкари та Стамбулу.

АНГЛІЙСЬКИЙ УРЯД ПОГОДИВСЯ НА СПІЛЬНЕ КОМАНДУВАННЯ ПІДЧАС ВІЙНИ

ЛЬОНДОН, 7. 6. „Дейлі Телеґраф" та інші англійські часописи пишуть, що англійський уряд погодився в засаді на спільне командування обєднаними арміями Франції та Великої Британії на випадок війни. Командантом обєднаних армій буде начальний вожд французької сухопутньої армії ген. Гамелен.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Ґенерали Гамелен і льорд Горт відїхали рано до Сангарст, де міститься королівська військова академія. Ґенерал Гамелен перевів теж там перегляд кадетів.

ІТАЛІЙСЬКО - ЕСПАНСЬКЕ БРАТАННЯ.

РИМ, 7. 6. Сьогодні Мусоліні прийняв разом із мін. Сунером на віф Націонале ревю 6 тис. італійських леґіоністів та трьох еспанських баталіонів. На могилі невідомого вояка зложено вінки. Мусоліні підніс оклик на честь Еспанії.

По широкому світі.

Переговори між Литвою і Ватиканом у справі конкордату добігають до кінця.

Шведський міністр торговлі Меллєр вої... на другий тиждень з офіційною візитою до Злучених Держав.

До Болгарії втікло з Добруджі за ... обвинувачених за протидержавний ... Вони мали небавом станути перед судом.

Еспанський міністр внутрішніх справ ... рано Сунер після дефіляди італійських леґіонів у Неаполі відїхав до Риму.

Жіноча сторінка.

Кілька слів до матерей з нагоди „Свята Молоді".

Не будемо робити загальних завваг про поведінку дітей і родичів на святі. Ми писали про це минулого року, але на жаль це мало великого впливу, бо й цього року мами і батьки викликали на всі голоси своїх Івась, Данків, Ромків коли діти йшли в дефіляді і повинні бути скупчені та спокійні, щоб показати свою дисципліну та одноцілість. Діти так само говорили і штовхали одне до одного та підскоком сходили із площі після вправ. Видно, що до дисципліни і порядку у нас привчити таки нелегко.

Варт звернути нашим мамам трохи уваги на одяг дітей, бож одяг дитини це найкраще свідоцтво матері. Не дитина відповідає за те, що вона убрана недбайливо, що сорочина її не першої чистоти, що коло штанят бракує шлейок чи пояска і вони звисають аж на коліна, не дитина винна тому, що їй бракує ґудзика коло сорочки чи штанят. Все це дає зле свідоцтво матері, а на жаль таких свідоцтв на цьому святі можна б видати багато, багато матерям і то не лише тим, що з гатунку і фасону убрання можна б судити, що діти належали до біднішої верстви, але й тим, що видно було, що родичі не зовсім бідні люди, а мама напевно не ходить на щоденну працю, щоб заробити на кусень хліба. Ліпше те дитяче убрання було б дешевшого гатунку (діти й так виростають з усього прашенно скоро), але нехай би воно було на дитину в міру, чисто і гарно вдгнене. Хай би ті мами, що їх діти йшли у дефіляді і мали вишиті сорочинки постарались, щоб ті сорочки не були з тата чи старшого брата, та ще до того страшенно зімняті, але таки вшиті раз на рік на таке свято, де дитина на очах всіх відповідно до її росту і розміру. Невже так тяжко за цілий рік вишити вузенький взірчик для хлопячої сорочки та так дорого та сорочка коштує, що треба перед святом оббігувати всіх знайомих і сусідів, щоб позичили вишиту сорочку для хлопця? А для дівчаток хіба так тяжко вже пошити кольоровий фартушок з якоїсь недорогої матерії, щоб не опоганювати їх білими вишитими фартушками та ще й з френзлями на взір Гані, Парані, чи як там називається наша сільська помішниця, в якої той фартушок по празнику?

А Ви інтелігентні мами, чи почнете нарешті звертати бодай трохи уваги на стилевість нашого народнього строю про що так багато вже пишуть на сторінках ріжної нашої преси та говорять при всіх нагодах? Як приємно було для ока відпочити на тих дуже не багатьох гарних стильових дитячих строях, що їх можна було побачити в поході! Але так мало тих строїв було і не багатьом мамам вони видали гарне свідоцтво! Особливо можна це сказати про строї хлопців.

Іще кілька слів при цій нагоді і до ВП. пань учительок. Може можна б було заповісти дітям у школі, щоб вони переказали своїм мамам, нехай би на такі свята, де діти виступають всі разом, бідні поруч тих багатіших не давали мами шовкових убранок чи сорочинок, ані хлопцям ані дівчатам. Нехай ті шовкові убранка чи навіть вишиті сорочинки (доречі вони ж зовсім не у стилі нашого народнього строю) вбирають діти при нагоді, коли вони є в товаристві рівних собі маєтково дітей. Це викликає непотрібно заздрість і виріжнення одної дитини зпоміж інших. Ліпше хай та дитина відріжняється чистотою і порядком, бо тоді вона буде лиш добрим прикладом для інших, аніж гатунком і ціною свого вбарння. Може б можна доручити у школах так, щоб такий народній стрій був якимсь одностроєм з відповідного матеріялу і з відповідним взором, бодай у часі таких прилюдних свят. Треба сказати, що не лише мене, але і багатьох довкола мене, що трохи розуміються на стилевости вбрання вражали випущені поверх штанят білі сорочинки молодших дітей зі захоронок. Не те вражало, що ті сорочинки випущені поверх штанят, бо на Бойківщині так носять, але те, що дякі з тих сорочинок були вишиті полтавськими взорами. Мами не знають того, що тоді така сорочка просто неможлива, бо на Полтавщині випущену сорочку носили тільки зовсім малі діти, або ті, що не вміли коло себе охайно ходити. Кожний хлопчик, що вже трохи починав звертати увагу на свій одяг протестував проти такої випущеної сорочки, бож вона була злим для нього свідоцтвом, або носили її і старші хлопці, але це було ознакою їх напівrозвиненоcти чи ідіотства. А ще коли ту сорочку застібують збоку і пускають по розпірці взір то це вжеж правдива кацапська „косоворотка". Отож хай ці випущені сорочинки мають відповідний бойківський чи з якої там ще околиці, де такі сорочки носять, взір і фасон, то вона тоді нікого не вражатиме.

Ось кілька рефлексій по цьогорічнім Святі Молоді, що зрештою було дуже вдале і гарне, не зважаючи на кілька менших хиб, які затрачувались серед назагал дуже доброго виконання. Може тих кілька завваг зроблених без злоби і іронії причиняться до того, що по волі ті наші свята будуть дійсно свідоцтвом нашої культури і єдности.

Харитя Кононенко.

Балачки про моду.

РУКАВИЧКИ.

Теперішня мода вимагає гарної рукавички, в доповнення елеґантної туалети. Ті рукавички дуже фантазійні і якби хто хотів до кожної туалети мати окрему пару рукавичок, то мусів би зруйнуватись, (а чоловік мав би підставу зажадати розводу, подаючи як причину марнотратство). Але на що ж Бог обділив жінку зручністю рук? Можна бути елеґантною, модною і за малі гроші, коли тільки пустимо в рух нашу фантазію і руки.

Ось з чорної ірхової рукавички можна зробити такі модні ріжномаїтности:

1) Маємо довші ірхові рукавички, що переходять до за кісточку руки. Купимо кавалок кольорової стяжки чи навіть оксамитки в тому кольорі, якого маємо суконку чи капелюх. Звяжемо з тої стяжки дві однакові кокарди і нашиємо їх або на чорний пасок зі стяжки, або з такої довжини, якої грубости маємо руку. Зробимо дірку для ґудзика і пришиємо ґудзик так, що бранзолетку застібнемо поверх чорної рукавички так, що ґудзик буде коло долоні.

2) До тої самої рукавички зробимо іншу бранзолетку. На пасок нашиємо витяті з ріжного кольору фільцу квіточки, а потім запнемо той пасок як при попередніх рукавичках довкола руки. Коли добре доберемо кольори і квіти будуть відповідного розміру, можуть такі рукавички бути гарним додатком і до кількох суконок, що мають щось спільне з кольорами нашитих квітів.

3) Потребуємо гарної рукавички до вечорової чорної суконки чи костюму. На ірхову рукавичку зверху там, де звичайно роблять прошивки від пальців надолину нашиємо блискучі камінці чи навіть корадики. Таку рукавичку можемо надіти і до кольорової суконки коли камінчики чи корадики пристосуємо поліском до кольору сукні.

4) Коротку чорну ірхову рукавичку можемо гарно прикрасити ришкою з чорної, атласової стяжки пришитої на кінці рукавички. Тим і продовжимо її.

5) Можемо до такої рукавички пришити також і фальбанку з білого англійського гапту. Можемо той гапт пустити зубцями нагору, але можемо відвернути його і надолину, тоді при нашиттю дамо вузеньку оксамитку завязану на кокардку. Ця рукавичка з комірчиком коло суконки з того самого творитимуть гарну цілість і пригадають нам, що у наших бабунь, що все намагається вернутись до нас.

Правда, що не тяжко витворити собі ось такі модні „чуда"? А скільки потіхи з них матимете і з якою гордістю їх убиратимете, а на заввагу вашого чоловіка про марнотратство з міною вищости покажете йому, що це ті самі рукавички, які він уже не раз бачив на вашій руці.

Рита.

Трохи косметики.

НІГТІ, ЩО ЛОМЛЯТЬСЯ.

Руки, головно нігті доглядає кожна пані, що взагалі не хоче мати занедбаного вигляду. Не треба обовязкового червоного лякеру, щоб руки виглядали елеґантно та охайно. Навпаки, часте лякерування дуже часто шкідливо впливає на нігті і від нього нігті легко ломляться. Це свідчить про брак фосфору в організмі, але нераз причиною є тут поганий гатунок вживаного ляку.

Нігті не будуть ломатися, коли в першій мір перестанемо їх лякерувати, крім того намочувати нігті, спочатку щоденно, а потім уже рідше у гарячому виварі льняного насіння на молоці. (На склянку молока дати ложку льняного насіння і добре заварити). Вивар усе треба трохи розрідити зимною водою, щоб можна було у ньому втримати пальці. Висушивши пальці вигладжувати нігті ірховою шкіркою, напнутою на держачок і то досить енерґійно яких 10 хвилин. Раз на тиждень добре залити такі ламливі нігті розтопленим бжільним воском (але уважно, щоб не попаритись). Коли віск застигне вбрати шкіркову рукавичку на ніч, а рано вмити руки теплою водою і ляноліновим милом. В інші дні добре є на ніч втирати в нігті і шкіру коло них несолений смалець.

•

Відповіді Редакції: П-і Йосиповi Зеневі — Борислав. Траґантова гума (не сіль) це те саме що живиця, яка витікає з вишневого дерева. Можете самі її назбирати, або дістанете в аптиці.

Практичні поради.

ЯК ЧИСТИТИ БІЛІ ФІЛЬЦОВІ (ПОВСТЯНІ) КАПЕЛЮХИ.

Взяти столову ложку соли, чотири столові ложки винного спірту і чотири столові ложки амоняку. Добре цю ріднину вимішати, замотувати в ній щітку і чистити капелюх в напрямку, як укладене волосіння, зважаючи щоб не попсав фасон.

НОВИНКИ

9 ЧЕРВЕНЬ

ПЯТНИЦЯ

Ст. ст. 27. травня 1939.
Терапонта.
Лат. Прима.
Сонце: схід — 3.15, захід — 19.31.
Місяць: схід — 0.00, захід — 11.13.

Завтра: 10. червня. Субота
Ст. ст. 28. травня 1939.
Никити.
Лат. Маргарети.
Сонце: схід — 3.15, захід — 19.32
Місяць: схід — 0.02, захід — 12.16
Остання чверть у год. 3.07.

—o—

— **До таборів** прогулькові й руханкові одяги з власної робітні поручає дешево кооп. „ПЛАСТ" у Львові, вул. Городецька 5 та Руська 3, ч. тел. 200-26. 1177 1—10

— **Лиси,** пелеринки, боа, готові і на замовлення поручає Юліян Гаушевський Львів, пл. Капітульна 3 І. п. тел. 254-46. Нові журнали мод на 1940 р. До кінця травня дешеві перерібки.

— **Магазин постелі Р. Джала** — Львів, Хорущини 5, поручає ковдри, матраци — перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає піра до прання. Тел. 294-81. 1022 9—100

— **Борохта — це найгарніше літнище в долині Пруту.** Кожний українець памятає, що істнує там першорядний український пансіон під **Матірю Божою** під управою Т. Дмитеркової в прегарнім городі-парку над Прутом, який запевнить Вам, що лише там проведете якнайкраще відпустку і літний відпочинок. **Знаменитий харч і приступні ціни!** 1143 -11

— **Доповніть літню гардеробу,** оглянувши показ української моди! Влаштовує його кооп. „Труд" і „Українське Народне Мистецтво" в суботу, дня 10. червня в год. 6. ввечір. Другого дня, себто в неділю 11. червня вподне такий самий показ для шкільної молоді. Передпродаж білетів у крамниці „У. Н. М.", вул. Сикстуська 20. 1161

— **На сороколіття першої виховної станиці „Рідної Школи"** Дівочої Школи ім. Т. Шевченка запрошує Старшина Кружка ім. Ганни Барвінок б. членів учительського збору, б. учениці школи і семинарії і Вп. Громадян, що цікавляться вихованням молоді. **Шкільне Свято** відбудеться в неділю 11. червня ц. р. в 17. год. у власній салі при вул. Мохнацького 12. 1176

— **Церква св. Івана Богослова у Львові** при вул. Потоцького 103 стане цього літа під дахом. Комітет будови церкви розіслав на адреси Впр. Духовенства прохання з чеками про дальші жертви на докінчення будови. Впр. ОО. Духовні, котрі самі не можуть причинитися хочби найменшими датками, зволять запросити заможніших громадян до жертв і зібрані датки висилати долученими до листів чеками. З огляду на вагу і потребу цього храму Божого у Львові можна сподіватися, що хоч часи тяжкі, то все таки ніодин з висланих чеків не піде намарне та вернеться до Комітету з відповідною жертвою.

— **Іспит зрілости в дівочій гімназії Рідної Школи ім. І. й І. Кокорудзів** у Львові, вул. Моджеєвської ч. 9, відбувся під проводом делегата Кураторії ЛШО, проф. академічної гімназії Михайла Тершаківця, в днях: письменний 22. V.—24. V., устний 31. V.—3. VI. ц. р. Всі учениці II. кл. ліцею були допущені до матури і всі склали іспит зрілости. Матуральні дипльоми дістали: Антонів Софія, Бурлихівська Дарія, Безкоровайна Неонія, Василик Марія, Грицканюк Стефанія, Гуменна Лідія, Дрогомирецька Мирослава, Донеш Марія, Іванько Стефанія, Кордуба Марія, Кульба Ірина, Кульчицька Ярослава, Лежанська Лідія, Мішиха Марія, Петрів Лідія, Сенків Ярослава, Стецьків Емілія, Цибик Ірина, [illegible] Олександра.

— **Іспит зрілости в жін. ліцею Українського Інституту для дівчат у Перемишлі** відбувся під проводом дир. заведення п. Степана Бобеляка у днях 22.—24. V. і 31. V.—3. VI. ц. р. В гуманістичному ліцею іспит зрілости здали: Богуська Іванна, Георгієвська Наталія, [illegible] Ірина, Дрималик Стефанія, Загайкевич Олена, Карпинець Олена, Курдиляк Ірина, [illegible] Зиновія, Пилькевецька Раїса, Пелешська Марія, Рудий Олександра, Сандович Богдана, Смішкевич Марія, Струк Стефанія, Тиша Ярослава. У природничому ліцею: Басетта Ірина, Евстаьєвич Софія, Казимирська [illegible] Яцик Марія, Луців Анна, Сердюковська Юлія, Скаб Евгенія, Цьорох Марія, Шкільник Василія. До іспиту допущено 26 кандидаток, з чого репробовано 2 з природничого ліцею.

— **Іспит зрілости в ліцею „Рідної Школи"** в Яворові відбувся в днях 16.—20. травня ц. р. Предсідником іспитової комісії був делегат Кураторії ЛШО. д-р Роман Цегельський. Іспит здали: Венедикт Блавацький, Осип Ковельський, Андрій Кузич, Ярослав Ліщота, Степан Обух, Осип Богдан Паар, Петро Радюк і Роман Хархаліс; при письменному іспиті перепав один кандидат. Крім цього після старого типу гімназії здав матуру Степан Бриттан. („Українське Слово").

— **Ще про відзначення у Львові.** У звязку з нашою заміткою п. н. „Відзначення у Львові" („Діло", ч. 127 з 7-го червня ц. р.), в якій ми подали, що золотий хрест заслуги дістав між іншими о. Василь Лициняк, довідуємося, що о. Лициняк дістав це відзначення за опіку над сиротами. При цьому слід додати, що подібні відзначення дістало вже більше наших громадян.

— **Конфіскують звідомлення читалень в окрузі мельницької філії.** Пишуть нам з Борщева: Перед кількома тижнями поліція в Мельниці на поручення староства в Борщеві забрала з канцелярії філії „Просвіти" в Мельниці 19 річних звідомлень читалень і по кількох днях їх звернула. Одначе 22. V. комендант постерунку в Мельниці зажадав знову тих самих звідомлень, кажучи, що таке домагання поставило тернопільське воєвідство, і знову їх забрав, хоч ті звідомлення читальні виповнювали вже від десяток літ і пересилали до Матірнього Т-ва „Просвіта" у Львові. За такими самими звідомленнями приходила поліція і до Борщева до філії „Просвіти", де забрала невиповнений друк такого звідомлення.

— **Забороняє ходити на науку гр.-кат. релігії.** Управитель вселюдної школи в Болохівцях, пов. Дрогобич В. Ролінґер заборонив трьом дівчатам та одному хлопчині, дітям з мішаних подруж, ходити на науку греко-католицької релігії, хоч усі мами дівчат: Стефанії Піти, Катерини Пруської та Марії Пруської є греко-католицького обряду, а батьки хлопчини Василя Губіцького є обое греко-католицького обряду. Кількакратна інтервенція місцевого пароха о. Івана Шевчика в управителя не помогла зовсім, бо п. В Ролінґер далі не пускає згаданих дітей на науку греко-католицької релігії і сам учить їх релігії в римо-католицькому обряді. Тому о. І. Шевчик, який учить українських дітей релігії, звернувся до інспектора в Самборі, щоб повчив управителя, що він не має права забороняти дітям ходити на гр.-кат. релігію. Адже згідно з законом діти мішаного подружжя виховуються в релігії своїх батьків: сини в релігії батька, доньки в релігії матері, хіба, що обоє батьки згодились заздалегідь, що їх діти будуть виховуватись в релігії одного з них. Самі діти можуть змінити релігійний обряд щойно по скінченні 18 р. життя. Компетентна влада повинна повернути правний стан у навчанні релігії дітей у Болохівцях зперед 2-ох місяців і потягнути винуватця до відповідальности.

— **Арештування в Сільці к. Підгаєць.** При кінці травня ц. р. поліція з Підгаєць арештувала Осипа Пекарського, Михайла Найдуха, Олексу Ригайла, Осипа Колодницького, Миколу Ригайла, Онуфрія Колодницького та Івана Пекарського з Сільця к. Підгаєць. По двох днях поліція відвезла О. Пекарського та М. Найдуха до арешту в Бережанах, інші вийшли на волю.

— **Львівська хроніка.** З помешкання Т. Антчака, студ. політехніки при вул. К. Ліпінського невідомий злодій вкрав одіння, фотографічний апарат та особисті документи, вартости 1.033 зол. — Анна Петровська повідомила поліцію, що 5 ц. м. вийшла з хати її донька 13-літня Марія і дотепер не вернулася до дому. Одночасно Анна Брич повідомила, що 5. ц. м вийшла з хати її донька 15-літня Гізеля і теж пропала без сліду. — При вул. Красіцького невідомий наколесник наїхав на К. Копція, який упав на вулицю і розбив собі голову.

— **Краєва хроніка.** В Печеніжині, пов. Коломия дійшло до бійки на забаві, підчас якої вбили 20-літнього Миколу Сметанюка. Поліція арештувала під закидом вбивства М. Пиминчука і М. Малисевича. — В Ясеневі витягнули з Черемоша гуцула П. Хруща, на голові якого зазначили 5 ран. Судово-лікарська комісія ствердила, що причиною смерти було заломання черепа. — Трибунал окружного суду зі Львова на виїздній сесії в Жовкві засудив б. сільського листаря А. Синицю з Лопошина на 1 рік арешту за присвоєння 183 зол.

— **Нагла недуга шофера причиною катастрофи.** Недалеко Освенціма трапилася катастрофа самоходу, яким їхав промисловець М. Слабий з Мисловиць з жінкою та Е. Гесподарек з жінкою і донькою. Нагло шофер Е. Келінський занедужав і самохід з пасажирами віхав до придорожного рова. Всі пасажири, крім шофера, легко або важко ранені, самохід сильно ушкоджений.

— **Розвязують німецькі товариства.** Познанський воєвода розвязав або припинив діяльність багатьох німецьких товариств у познанському воєвідстві. І так у новотомиському повіті влада розвязала в 12-ох місцевостях організацію „німецький союз" і руханкове товариство в Новім Томишлі та 11 відділів т-ва наколесників. Далі влада розвязала в 5-ох місцевостях організацію німецьких селян і відділи молодонімецької партії в 12-ох місцевостях. У мотивах своїх рішень влада подає, що розвязані товариства та політичні організації вели нелеґальну діяльність у прикордонних місцевостях.

— **Обкидали сенаторів помідорами.** Предсідник сенату в Чіле звернувся до уряду з проханням, щоб запевнив лад підчас засідань, бо публика зневажає сенаторів. До виступів публики проти сенаторів дійшло підчас оживленої дискусії над законопроектом для осіб, відповідальних за аферу каси обезпечень, в якій згинуло 68 молодих осіб. Підчас цієї дискусії публика обкидала сенаторів помідорами, бульбою і т. п.

— **Смерть під звалищами скали.** В альпейському селі Гостлінґ у б. Долішній Австрії 5 селян намагались видобути зломи скали під будову своїх хат, але робили це нефахово. Наслідок був такий, що скала обсунулась і вбила 3 особи, а дві бореться зі смертю.

— **Розвязують товариства.** В останніх днях влада розвязала в б. Австрії багато товариств, між ними: 88 католицьких союзів праці, 32 католицькі союзи залізничників, 4 католицькі організації жінок, 3 т-ва есперантів і комітет будови памятника цісаря Франца Йосифа в Інсбруку.

— **Дві катастрофи.** Недалеко Сен Ендрю в Англії впав на землю бомбовий літак і розбився. В катастрофі згинули три летуни. — В копальні Гофорс у Швеції впала вінда з висоти 60 м. з чотирьома робітниками і розбилася. Всі чотири робітники згинули.

— **Потопились у Дунаю.** Пором, що курсував на Дунаю від Калярасі, перекинувся з багатьома подорожніми, з яких удалося врятувати ледви 4-ох. Числа осіб, які затонули, не вдалося устійнити. Причиною катастрофи було те, що на пором сіло за багато осіб.

— **Самогубство 8-ох жидівських еміґрантів.** Єгипетський уряд заборонив висісти на беріг 8-ом жидівським еміґрантам: 6-ом мужчинам і 2-ом жінкам, які втікли з Німеччини. Всі еміґранти намагалися скінчити самогубством випивши якусь отрую. Затроєних перевезли до шпиталю в Олександрії.

—o—

Зі судової салі.

ЗА НАКЛИКУВАННЯ ДО ПРОСТУПКІВ

Дня 2. ц. м. окружний суд у Чорткові розглядав справу **Семена Матіяша,** 19-літнього хлопця з Яблонова, якого прокуратор притягнув до відповідальности за злочин зі ст. 154 § 2 к. к., себто за публичне накликування до проступків, чи пак похвалу проступків, що торкались злочину державної зради. Фактичний стан справи такий: Дня 1. березня ц. р. хтось причіпив на паркані реальности о. пароха в Яблонові написану олівцем картку — як каже акт обвинувачення — такого змісту: „1918—1938. Україно! Встають зірні Твої ... козаки, залізні люди сторони. Твої ... Україно найвірніші сини. Голодні, босі ... чорнилі, кровю ран своїх политі, ... жежі обгорілі. О. У. Н.". Другу картку подібного змісту підкинено під громадський уряд.

Підсудний заперечив вину. Одначе ... найшлися свідки, які бачили підсудного критичного дня вечором біля згаданого паркану, як він тулив коня.

Суд засудив підс. С. Матіяша на 1 рік вязниці. Підсудного боронив адв. д-р Володимир Електорович з Чорткова.

✠ Посмертні згадки.

Марія з Перепелинських Кордуба, жінка пароха Кутковець, упокоїлася в Бозі дня 2. червня ц. р. в 71. році життя. Похорони відбулись в Кутківцях дня 4. червня.

Табори „Орлів".

Комунікат ч. І.

I) **Ремісничо-робітничий муж. табор „Орлів" у Страдчі** (над Верещицею — околиця Янова б. Львова) для учасників від 16—20 р. життя триватиме від 22. червня до 8. липня ц. р. Приміщення табору під шатрами. Таборова оплата 15 зол. Зголошення до 15. червня ц. р.

II) **Вишкільний муж. табор „Орлів" у Страдчі** триватиме від 8. до 31. липня ц. р. Участь у ньому можуть брати ті, що покінчили 18-ий р. життя та мають середню освіту (виїмки можливі). Приміщення табору під шатрами. Таборова оплата 25 зол. Зголошення до 20. червня ц. р.

III) **Муж. табор „Орлів" для студіюючої молоді від 14 до 18 р. життя в Зарваниці** (над Стрипою) триватиме від 3. до 31. липня ц. р. Приміщення табору в забудованні. Таборова оплата 30 зол. Зголошення до 30. червня ц. р.

IV) **Жіночий табор „Орлів" на Соколі б. Галича** (над Лімницею) для учасниць від 14-го р. життя триватиме від 3. до 31. липня ц. р. Приміщення під шатрами. Таборова оплата 30 зол. Зголошення до 20. червня ц. р.

Разом із письменними зголошеннями (на адресу: Товариство „Орли", пл. св. Юра 5) треба присилати: а) таборову оплату у цілости (складанкою П. К. О. ч. [illegible] „Каса Української Католицької Молоді" у Львові, з зазначенням на середньому відтинку: табор „Орлів"); б) докладні заподання таких даних: 1) імя і прізвище, 2) адреса, 3) рік уродження, 4) ступінь освіти, 5) званя, 6) спосіб удержання, 7) відношення до Товариства „Орли", 8) вмілости (спорти, піонірка, таборування, музичні і т. п.), зацікавлення (теоретичні або практичні займиття), 9) відбуті табори, 10) власне таборове приладдя; в) побажані відповідні доручення Місцевих Кружків „Орлів", душпастиря, якоїсь установи.

Повідомлення про прийняття до табору дістануть учасники поштою. Усякі можливі зміни подамо до відома в дальших комунікатах.

Референт таборів „Орлів".

Дописи.

БОРЩІВ.

Боротьба з неписьменністю в борщівському повіті. Одним з найголовніших завдань, які поставила собі філія „Просвіти" в Борщеві в минулому зимовому сезоні, було масове поборювання неписьменности на тутешньому терені. Борщівський повіт у тернопільському воєвідстві стоїть під оглядом скількости неписьменних на найвищому місці. Тоді, коли в повіті Камінка Струмилова неграмотних є всього тільки 22 проц. по селах, то в борщівському повіті є неписьменних по селах 40.3 проц., а в місті і містечках, як: Борщів, Озеряни, Королівка, Скала Подільська, які належать до борщівського повіту, є 20.5 проц. неграмотних. Філія „Просвіти" в Борщеві переведа цілу низку анкет — у цьому напрямі по селах та в самому Борщеві, давала різні вказівки і до пістисленні успіхів має нехай і скромні, але певні висліди. Підраховано тільки в 15-ох селах, де велось систематичне навчання; показалося, що в тих **селах навчилося читати і писати 154 людей.** Між ними було 129 мужчин і 25 жінок. Навчання перевели [illegible] читальні в Бережанці, Більчу, Вербівці, Гуштині, Кадиївці, Ковалівці, Мушкатівці, Мушкарові, Пилипчу, Слобідці Мушкатівській, Шершенівцях, Улашківцях, Щуковій і Худиївцях. Ті неграмотні — це переважно члени читалень, які тепер ними є і які в дотеперішній борщівській допомогли велику прогалину. При [illegible] натрапили читальні на великі труднощі вже [illegible] приєднанні неписьменних до науки письма. [illegible] тим, що в селі дехто у великій таємниці [illegible] свою неписьменність, бо панує ще в нас той [illegible] стид, який каже не признаватись до неписьменности. Та проте були люди в селі доброї волі, які [illegible] заохочували неписьменних до науки [illegible] тим, які отворили їм очі. Всі вчителі [illegible] до навчання неписьменних „До сонця" [illegible] „Просвіти", який показався в цьому напрямі [illegible] і практичним.

[illegible] Підставою кожної установи є її [illegible] Коли ж про членство читалень „Просвіти" [illegible] повіті, то на 45.512 мешканців українців [illegible] філії в порівнанні з попереднім роком [illegible]. В попередньому році було [illegible] читальню випадало в пересічі [illegible] аж що 8-ий громадянин був членом читальні на селі. Між тими членами було 4.355 мужчин і 1.676 жінок, отже в пересічі припадало по 107 мужчин і по 40 жінок на одну читальню. В цьому році членство росло; нараховано вже 6.872 членів, значить на 842 членів більше, як попереднього року, так що в пересічі випадало би вже по 168 на одну читальню. Між ними було 4.148 мужчин, 1.534 жінок, 661 хлопців понижче 18 літ і 535 дівчат понижче 18 літ. Отже мужчин і хлопців було на 449 більше, як у попередньому році, жінок і дівчат на 392 більше. Одначе показалося, що по підрахунку аж 1726 членів (з числа 6.873) не вплатило вкладки ані одного сотика, бо це були так звані радіові члени. В багатьох читальнях по відомих подіях члени почали складати по кілька золотих на радіові апарати й очевидно такий жертводавець на радіо не уважав уже за відповідне платити членської вкладки до читальні, мовляв: він уже дав на радіо та має такі самі, як не більші, права до читальні, як кожний її член. Одначе коли радіо не давало нічого цікавого, то й ті члени відпали, так як відпадали члени бувші, які свого часу вписувались на те тільки, аби брати участь у забаві з танцями, в часі коли то ще деякі читальні робили забави тільки для членів. Ті, що відпали — це переважно **мужчини і той спадок членства треба записати на їх некористь. Зате відрадним явищем є** прибуток жіноцтва, який потягне за собою очевидно й **мужчин і це буде тривалою підставою освітньої будівлі в нашому повіті.**

ЛУЦЬК.

Панахида по Гол. Отаманові Симоні Петлюрі. Дня 4. червня в неділю в луцькім катедральнім соборі відбулась урочиста панахида за душу Голови Української Народньої Республики, Гол. Отамана Симона Петлюри. Панахиду відправив єпископ Полікарп у співслуженні соборного духовенства. Слово перед панахидою виголосив соборний протоєрей Ст. Грушко. Велика кількість зібраних у соборі — з міста й околичних сіл, розкішний спів і поважний настрій присутніх — усе це разом робило помітне враження. Серед місцевих інтелігентів ми бачили не лише православних, але і греко-католиків, навіть декого з євангеликів. Сумні 13-ті роковини мученицької смерти С. Петлюри і спогади про коротеньку весну „відродження країни", як сказав О. Олесь, як бачимо, обєднали всіх, незалежно від віроісповідань, партій, гуртків, переконань.

Єпископ Полікарп про собор. У неділю 4. червня в часі Служби Божої в луцькому катедральному соборі виголосив проповідь сам єпископ Полікарп. Наприкінці проповіді луцький владика порушив справу чуток про буцімто ревіндикацію собору. Згадав він про „Мали Дзєннік", що все гальванізує питання про цю ревіндикацію; про збирання підписів серед дітей у велику пятницю та суботу біля костела для підтримки заходів про відібрання собору; про чутки, що буцімто церковна влада вже погодилася на передання його і т. д. Щоб заспокоїти стривожене православно-українське населення, владика Полікарп заявив, що церква не да нікому й ніякої згоди на відпання луцького собору (вложені гроші, земля і т. д.) занадто складна, щоб могла бути легко вирішна. Українське населення за часів історичної Польщі втратило в Луцьку к. 12 церков і монастирів — від них нині камени на камені не залишилося. Отже сьогодні ще треба вважати покривдженим православне населення, а не римо-католицьке тим більше, що катедральний собор належить не лише до луччан, але й до населення всіх околичних сіл, що приходять сюди на архиєрейські богослуження. **X.**

—o—

Спорт.

УКРАЇНА — ЛЕХІЯ.

Змагання обох цих дружин відбудуться в четвер 8. ц. м. на грищі Лехії **в год. 4.30** пополудні, а не як ми помилково вчора подали в год. 5.30. Україна виступить у минулонедільнім складі.

СЯН — ВКС.

Змагання за мистецтво Окружної Ліги обох дружин відбудуться в четвер 8. ц. м. в Перемишлі на грищі Сяну в год. 5. попол.

ЗОРЯ — СВЯТОГОР.

Товариські змагання між цими дружинами відбудуться в четвер, 8. ц. м. на грищі Т. З. Р. (к. Погоні). Початок змагань в год. **16-попол.**

Тогож дня в год. 17-ій попол. на площі Великого Лугу відбудуться тов. змагання **Зоря II — Луг І.**

ПОДВІЙНА ФУТБОЛЬНА ІМПРЕЗА В НЕДІЛЮ 11. ц.м.

В неділю 11. ц. м. відбудуться на грищі Погоні відплатні змагання за мистецтво юніорів **Україна — Погонь.** Початок цієї стрічі в год. 3.30 попол.

В год. 5. попол. відбудеться на цій площі стріча за мистецтво Окружної Ліги **Україна — Чорні.**

СТЕП — ПОЦІСК

Змагання за мист. Б-класи між цими [illegible] відбудуться в неділю 11. ц. м. в год. 17.30 на грищі „Світезі" на Замарстинові.

ЗОРЯ — ЗОЖА (ВИННИКИ).

Змагання за мист. Б-класи відбудуться в неділю 11. ц. м. в год. 14-ій попол. на грищі Лехії (Погулянка).

Сподіємося, що дружина Зорі віднайде себе з цілости, заграє цей меч жертвенно і амбітно, чим докаже, що її місце в А-класі.

СПОРТ. Т-ВО „ОРЛИ" МАЄ ВЛАСНУ ПЛОЩУ.

Т-во „Орли" у Львові дістало ще минулого року від Митрополита Андрея площу до вправ. Площа своїми приблизними вимірами 120 метрів на 100 метрів (отже за мала на змагання коп. мяча), лежить на т. зв. Кайзервальді. Покищо її не ужитковують ані не уладжують. Другу (відпочинкову) площу мають „Орли" при площі св. Юра.

НАКОЛЕСНИКИ УКРАЇНИ ПЕРЕД НОВОЮ ПРОБОЮ.

В четвер 8-го ц. м. в год. 12-ій відбудеться біг наколесників за чашу бл. п. Станислава Олексова. Біг на 100 км. на трасі: Львів—Жовква—Камінка Волоська—Львів. Старт і мета на давній жовківській рогачці. Чашу минулого року здобули наколесники України. Сподіємося, що вони цього року здобудуть її знову. Приїзд на мету сподіваний в год. 15.

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ „СОКІЛ" ЗНОВУ НА СТАРТІ.

Не маючи можливости змагатися з іншими легкоатлетичними дружинами (таких у Тернополі покищо бракує), місцевий „Сокіл" улаштував у неділю 4. ц. м. **внутрішні легкоатлетичні змагання за першенство гнізда.** Ні холод, ні вітер не здержав від спорту 25 соколок і соколів, що в ранніх годинах зібралися до змагань на площі. І хоч осяги їх ще не дорівнюють минулорічним (поза метом ратищем п. Чубатій Ольги), всеж у висліді тренінгів замітна майже у всіх змагунів поправа в порівнанні з осягами на відкритті легкоатл. сезону 30. 4. ц. р.

Першенство гнізда припало тим разом заслужено пос. **Хміль Меланії,** яка мала грізного суперника в побр. **Керничному Степанові,** що ріжницею двох пунктів осягнув друге місце перед пос. **Чубатій Ольгою, Пащиним Святославом, Кордубою Емілією і Лявриновим Остапом.** Слід відмітити відрадне явище, що за старшими змагунами вже йдуть, а навіть „наступають їм на пяти" учасниці й учасники (до 18 літ), між якими вибиваються Онисько Олена, Лукович Ірина і Герасимів Ігор у метах. Лише тренувати і не зражуватися слабими осягами, а столиця Поділля напевно запише своє імя в історії української легкоатлетики.

Висліди змагань:

Мужчини:

Біг 60 м.: Керничний С. 7,8; 2) Лявринів О.; 3) Савка Модест.

Біг 200 м.: Керничний С. 28,0; 2) Ляврипів О.; 3) Савка М.

Скок увисочінь; 1) Пащин С. 1.45; 2) Керничний С.; 3) Герматій В.

Скок удовжінь: 1) Керничний С. 5.19; 2) Ляврипів О., 3) Савка М.

Мет диском: 1) Пащин С. 24.79 2) Герасимів Н.; 3) Керничний С.

Стусан кулею: 1) Пащин С. 8.75; 2) Керничний С.; 3) Герасимів Н.

Мет ратищем: 1) Керничний С. 38.64; 2) Ільницький Л.; 3) Герматій В.

Жіночі осяги:

Біг 60 м.: 1) Хміль М. 9,5; 2) Чубатій О.; 3) Онисько О.

Біг 200 м.: 1) Хміль М. 35,7; 2) Лутович Я.; 3) Онисько О.

Скок увисочінь: 1) Хміль М. 1.15; 2) Чубатій О., 3) Онисько О.

Скок вдовжінь: 1) Хміль М. 4.00 м.; 2) Чубатій О.; 3) Онисько О.

Мет диском: 1) Кордуба Е. 19,72; 2) Хміль М.; 3) Павлусь Л.

Стусан кулею: 1) Хміль М. 6,43; 2) Чубатій О.; 3) Кордуба Е.

Мет ратищем: 1) Чубатій Ольга 20,19) 2) Хміль М.; 3) Брилович І.

Вагіацях 4×60 і 200+100+75+60 посестри з грудом перемогли учасниць.

В комісії: голова М. Никифорук, дир. М. С. нач. Луговий Артим та Ільницький Роман.

Чи знаете Ви, кілько є неписьменних у Вашій громаді? Чим Ви особисто причинилися до того, щоб вони стали письменні та свідомі? В допомогу стане Вам книжечка-буквар із читанкою „ДО СОНЦЯ", що її видала „Просвіта" в ціні 50 сот. за примірник. Придбайте собі її як-стій! — Вчіть неписьменних!

Нові книжки й журнали.

ЖИВЕ СЛОВО. Місячний журнал літератури, політики, економіки й суспільного життя. Р. I. Ч. 3. Травень 1939. Львів. Зміст: Ю. Клевович: Війна за мир. — М. М.: З історії Інтернаціоналу. — Д-р А. Блага: Кріза інтелігенції. — Г. Л.: Конституційна структура Британської Імперії. — Д. Корбутяк: Остання гра артиста Кривича. — Г. Н.: Волинь. — М Возняк: Автобіографічний елемент в оповіданні Франка „На дні“. — А. Волинський: Весна. — Ів. Григорій: Перший український полк. — Історична відповідальність. — Політична хроніка. — З книжок і про книжки.

СІВАЧ. Місячник присвячений проповіди і катехизі. Рік IV. Ч. 6. Червень 1939. Львів. Зміст: о. Р. С.: Пропов. на Нед. Всіх Святих. — о. Вол. Рабій: Пропов. на Пр. Евхаристії. — о. Ол. Коренець: Проп на Нед. III. після Зісл. св. Духа. — Катехизи для III кл. всед. шкіл. — о. В. Попадюк: XII наука в честь Пр. Діви Марії. — Пята станова наука для мужчин. — Пята станова наука для невіст. — о. А. Гаврилюк: В якій цілі послуговуємося формальними ступнями при науці релігії? — о. П. Дзедзик: Конференції про суспільне навчання. — Приклади для проповідей і катехиз — о. П. Дзедзик: Через обнову проповідництва до обнови християнського життя. — Рецензії і бібліографія.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція невідповідає

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Четвер 8. 6. год. 16. „Оборона Ксантипи“; год. 20 „Суборетка“.

Пятниця 9. 6. год. 20. „Жайворонок“ оперетка.

Субота 10. 6. год. 20. „Жайворонок“.

Театр Рірнородностей.

Четвер 8. 6. вистави нема.

Український Театр ім. І. Котляревського:

ТЕРЕБОВЛЯ:
8. 6. Тополя.

МИКУЛИНЦІ:
9. 6. Пригода в Черчі.
10. 6. Циганське кохання.

ТЕРЕБОВЛЯ:
11. 6. Цариця Грузії.

З Теребовлі іде театр до Копичинець і Чорткова.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ВЕЛДІЖ:
8. 6. Дай серцю волю.
9. 6. Сорочинський ярмарок.
10. 6. Безталанна.
11. 6. За молдавський престіл.
12. 6. Вельможна пані Кочубеїха.

ДОЛИНА:
13. 6. Дай серцю волю.
14. 6. Пісня Бескиду.

Цирк Станевських, вул. Пелчинська.

Четвер 8. червня год. 4.30 і 8.30 веч.
Пятниця 9. червня год. 4.30 і 8.30 веч.
Субота 10. червня год. 4.30 і 8.30 веч.
Неділя 11. червня год. 4.30 і 8.30 веч.

КІНА.

АМПІР: „Місто хлопців“.
АПОЛЬО: „Зов пустині“.
АТЛЯНТИК: „Світ сміється“.
БАЯКА: „Герої Сибіру“.
БАЛТИК: „Таємничий незнайомий“ і „Пригоди під Парижем“.
ВАНДА: „Робін Гуд“ і „24 години кохання“.
ГРАЖИНА: „Чердаш“.
ЕВРОПА: „Неустрашений“.
КАСІНО: „Той, що його я [illegible]“.
КОПЕРНИК: „Вязниця жінок“ [illegible] гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Беззахисні“.
МЕТРО: „Погорджена“ і „Без приказу“.
МІРАЖ: „Чорний місяць“.
МУЗА: „Елісейські Поля“.
ПАКС: „Лет засуджених“ і „Каліф з Багдаду“.
ПАЛЯС: „Крик вулиці“.
ПАТРІЯ: „8 панів із Оксфорду“ („Моя маленька“).
РАЙ: „Веселий чура“.
РІЯЛЬТО: „Знайомий хлопець“.
РОКСІ: „Чесно пливе Сузанна“.
СВІТ: „Чорний пірат“ і „В країні Дансона“.
СВЯТОВІД: „Чи Люпина це дівчина?“ і Бр. Брововський (ревія).
СТИЛЕВЕ: „Жінка, яку кохаю“ і ревія.
ТОВ: „Кентукі“ і „Анонімний любчик“.
УТІХА: „Жертви великого міста“ і ревія.
ХИМЕРА: „Чотирьох на стійці“.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Альпейський рай“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

ЧЕТВЕР, 8. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Ран. пісня, 7.05 Плити, 8.00 Денник, 8.15 Концерт, 9.00 Трансм. з Полоцька, 11.00 Плити, 11.30 „Свято спорту в Люблині“, 12.03 Муз. ранок, 13.00 „Шукаємо приятелів“ (фейлетон), 13.15 Музика, 14.40 „Пол. військо“ (для молоді), 15.00 Для села, 15.15 Актуальне, 15.45 Для молоді, 16.15 „З аркановнх думок“, 16.30 Солісти, 17.15 Рецитації, 17.30 Концерт, 18.30 „Господ. значіння сх. земель“ мін. Косцялковського, 19.00 Театр уяви, 19.30 Фрагм. з ораторії, 19.50 „Загородова шляхта“, 2 Староітал. музика, 20.20 Інф. авдиції, 21.15 Орхестра, 21.40 Театр Уяви, 22.10 Фільмова музика (з Льондону), 23.00 Останні вісті.

ПЯТНИЦЯ, 9. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.15 Для жінок, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Плити, 13.25 Для газдинь, 14.10 Для молоді, 14.35 Біржа, 14.55 „Самітні моряки“ (для молоді), 15.00 Музика, 15.45 Госп. вісті, 16.00 Денник, 16.10 Відчит про Сх. Галичину, 16.20 Концерт, 16.45 Для недужих, 17.10 „Найкращі сонати“, 18.00 Фортепіян, 18.15 Спів і віольончеля, 19.00 Гутірка про „Пана Тедея“, 19.20 Бюро студіїв, 19.30 Музика, 20.25 Для села, 20.35 Спорт, 20.40 Інф. авдиції, 21.00 Цирулик севільський“ опера з плит, 23.00 Денник.

СУБОТА, 10. ЧЕРВНЯ 1939.

7.0 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.10 Репортаж з Вильна, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Рільничий відчит, 13.15 Плити, 13.25 Обідна музика, 14.20 Гутірка про пруських мазурів, 14.35 Біржа, 14.45 Театр уяви, 15.15 Музика, 15.40 „Століття гути „Згоди“, 16.00 Денник, 16.10 Актуал. гутірка, 16.20 Тріо, 16.45 З життя квітів, 17.00 Біжучі вісті, 17.10 Плити, 18.00 Фестіваль пол. музики, 18.30 Скрипка, 18.55 „Характери“ говорена повість, 19.15 Свято сх. земель у Варшаві, 19.30 Для закорд. поляків, 20.00 Виленські пісні і танці, 20.25 Розмова зі слухачами, 20.35 Спорт, 20.40 Інф. авдиції, 21.10 „Ворог музики“ оперета, 22.05 Танк. музика, 23.00 Останні вісті.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ЧЕТВЕР, 8. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати**, 20.00 „Чудесне оповідання любовне про Магельону і князя Петра з Провансії“. БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Нар. пісні, БЕРЛІН 22.00 Комунікати, БЕРОМІНСТЕР 19.40 Концерт, БРАТИСЛАВА 20.00 Джез. орхестра, 21.00 Оперова музика, ДАВЕНТРІ, ЛЯНДВЕНДЕР 20.40 Концерт, ФЛЬОРЕНЦІЯ 21.00 Муз. і пісеньки, МІЛЯНО 21.00 Комедія, МІНХЕН 20.15 Опереткові мельодії, ПРАГА 20.00 Муз. духовнше.

ПЯТНИЦЯ, 9. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати**, 20.15 Концерт, 22.00 Танк. муз. БІЛГОРОД 20.00 Симф. концерт, БЕРЛІН 20.00 Комунікати, 20.15 Комедія, БЕРОМІНСТЕР 20.50 Швайцарська музика, ФРАНКФУРТ 20.15 Концерт(ФЛЬОРЕНЦІЯ 20.30 Комедія, ЛЯГТІ 21.00 Муз. розваги, ЛЯЙПЦІГ 20.15 Дрезденська музика, ЛЬОНДОН 21.00 Мюзік-Гол. МІНХЕН 20.15 „Поети в музиці“, МІЛЯНО 21.00 „Іль Конте Орі“ опера, ПРАГА 21.00 Симф. концерт.

СУБОТА, 10. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати**, 20.00 „Фріленстаг“ опера Штравса, БІЛГОРОД 20.00 Народній вечір, БЕРЛІН 20.00, 22.00 Комунікати, 20.15 Концерт, БЕРОМІНСТЕР 20.00 Весела програма, БРАТИСЛАВА 20.20 Муз. програма розваги, ФРАНКФУРТ „Ніч у Венеції“ оперета. ГАМБУРГ 20.30 Бах, Бетовен, ПРАГА 20.00 Опереткові мельодії, РАДІО РОМАНІЯ 20.15 Рум. музика, РИМ 22.00 Пісні.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Біржа.

Львів, 7. червня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90·82—90·82. Доляри америк. 5.32·50—5.32·50, Доляри канад. — 5.20·00—5.20·00. Фльор. гол. 283·12—283·12 Франки франц. 14·15—14·15, Франки шв. 120·45—120·45. Фунти англ. 25·00—25·00 Гульд. данц. 100·25—100·25 Кор. данськ. 111·58—111·58, Корони норв. 125·52—125·52 Корони шведські 128·72—128·72, Ліри іт. 19·10—19·10, Марки фінляндські 11·03—11·03 Марки нім. срібні 85·00.

Акції.

Банк Польський 104·50, Цукор 36·25—36·25, Вугіль 32·50—33·50, Лільпоп 88·00—89·00. Моджеїв 19·00—00·00, Островець 75·00—76·00, Стараховичі 54·25—54·00, Жирардів 50·00—00·00. Габербуш 59·00

Тенденція сильніша.

Папери.

4 і пів внутрішня 60·50. 3 інвестиційна 1 ем. 76·50, серія 00·00—00·00. 2 ем. 77.00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 65.00 5 колійова 62·00—62·00, 4 прем. дол. 40·50 4 консолідаційна 61·75—61·75

Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, дня 7. червня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	2.45
За 1 кг. масла дес. бочк. в опак.	2.50
За 1 кг. масла експ. з оп. для зачет	2.50
1 л. молока	0.15
1 кг. яєць	0.95

Тенденція на масло зниж кова, на молоко та яйця вдержана.

ОПОВІСТКИ.

Конкурс. Головна Управа Р. Ш. у Львові розписує конкурс на вчителя руханки в гімназії Р. Ш. в Тернополі; платня згідно з умовою. Прохання вносити негайно до Головної Управи Р. Ш., Львів, вул. Оборона Львова 12. 5/70

МАТРИМОНІЯЛЬНЕ

ДЛЯ моєї братанки, панночки л. 30, приємної, матеріяльно зовсім незалежної шукаю мужа, характерного, здорового з універс. освітою у віці 30 до 40 літ. Зголошення зі знимкою, якої зворот гарантую, прошу слати до Адм. „Діла“ під **43378.** 1169 1-1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЮ в околиці Львова, Перемишля селі — праці у крамниці. Вмію шити навіть прийму домашню працю. Повідомлення з поданням умов слати на адресу: Бобецька, Коломия, Старогончарська 16. 1166 1-1

ЛІТНИЩА

ВОРОХТА, пансіон „Мімоза“, в гарнім тихому місці, здалека від пороху, поручає вигідні сонячні кімнати з добрим харчем по поміркованих цінах. 1167 1-2

ТРУСКАВЕЦЬ-ЖИВЕЦЬ вілля „Карпати“ вул. Дрогобицька 27 поручає вигідне помішення. Кімнати сонячні, ціни помірковані. 1135 3-45

ЛІТНИЩЕ — Карпати, 3 зол. денно. Зголошення: Львів, Шептицьких 14, Боцюркова. 1175 1-1

РІЖНІ

ПОТРІБНА інтелігентна жінка до управи дому у священника. Листи з вимогами слати на адресу Греко-кат. Парох. Уряд у Жупаню, р. Żupanie ad Ławoczne. 1170 1-1

Інж. ОРЕСТ ГЛАДКИЙ, урядово-управнений архітект виконує всі праці з ділянки **архітектури,** як плани житлових і народніх домів, церков, декорації вироби, виготовляє будівельні оферти, провадить нагляд і т. п. Львів, ул. Костюшка ч. 35. 1158 1-1

ОСОБИ приємної поверховности, здорової та поважної шукаю до піклування і обслуги 3-х дітей (рік, два і чотири) і нагляду над хатнім господарством. Dr. Marija Jermołajewa Łuck, Szopena 4. 1119 1-1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ОГОЛОШЕННЯ

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, виміни і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/2	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/4	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/8	зол. [illegible]

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckyi Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 10
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів Ринок 10